

ФО-П Алексєєва Т.В.

65078, м. Одеса, вул. Героїв Крут, 52, к. 44
Ел. пошта: atv10.od@gmail.com тел. 050-654-56-55
Кваліфікаційний сертифікат АР №019103

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення виконавчого комітету
Татарбунарської міської ради
від _____ № _____

СХЕМА САНІТАРНОГО ОЧИЩЕННЯ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ТАТАРБУНАРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Білгород-Дністровського району Одеської області:

**м.Татарбунари, с.Баштанівка, с.Білолісся,
с.Борисівка, с.Глибоке, с.Дельжилер, с.Нова
Олексіївка, с.Нерушай, с.Струмок, с.Спаське.**

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Фізична особа-підприємець

Алексєєва Т.В.

**Відповідальний виконавець - Алексєєва Т.В.
Кваліфікаційний сертифікат АР №019103**

м. Одеса 2023р.

Вступ

1. Основні цілі документу державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	4
2. Характеристика поточного стану довкілля	6
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	23
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування	44
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення	50
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	52
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	58
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка	61
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	65
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	68
11. Резюме	68
12. Список літератури	71

Додатки.

1. Схема охорони навколишнього природного середовища.
2. Заява про визначення обсягу СЕО
3. Фотофіксація оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО на офіційному сайті Татарбунарської міської ради та у публічних місцях.
4. Зауваження та пропозиції Департаменту екології та охорони природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації, що надані листом від 05.06.2023 №1155/06/05-09/2-23.
5. Зауваження та пропозиції Департаменту охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації, що надані листом від 15.06.2023 №3796/08/04-13/2-23/1652.
6. Лист від 20.06.2023р. № 184 Комунального некомерційного підприємства «Татарбунарський центр первинної медико-санітарної допомоги» Татарбунарської міської ради.
7. Лист від 21.06.2023р. №710 Комунального некомерційного підприємства «Татарбунарська багатопрофільна лікарня» Татарбунарської міської ради.

ВСТУП

Стратегічна екологічна оцінка є частиною розроблення проекту документу державного планування «Схема санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради Білгород-Дністровського району Одеської області: с.Баштанівка, с.Білолісся,с.Борисівка, с.Глибоке, с.Дельжилер, с.Ново-Олексіївка, с.Нерушай, с.Струмок, с.Спаське, м.Татарбунари». Першочергове завдання при розробці СЕО – визначення ключових екологічних проблем, обсягу дослідження, кола органів влади, які братимуть участь у реалізації Схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради, консультаціях зацікавлених сторін, необхідного ступеня залучення громадськості до консультацій і участі у СЕО.

Метою СЕО Схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог підчас розроблення та затвердження документів державного планування.

Відповідно до ст.8 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» було розпочата процедура СЕО та оприлюднено Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 31.05.2023 в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки (реєстраційний номер справи № 31-05-440-23), на офіційному сайті Татарбунарської міської ради та у трьох публічних місцях.

Департаментом охорони здоров'я надані зауваження та пропозиції листом від 15.06.2023 №3796/08/04-13/2-23/1652.

Департаментом екології та охорони природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації надані зауваження та пропозиції листом від 05.06.2023 №1155/06/05-09/2-23.

1. ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТУ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Звіт про стратегічну екологічну оцінку (СЕО) документу державного планування «Схема санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради Білгород-Дністровського району Одеської області: с.Баштанівка, с.Білолісся,с.Борисівка, с.Глибоке, с.Дельжилер, с.Ново-Олексіївка, с.Нерушай, с.Струмок, с.Спаське, м.Татарбунари» виконано на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації.

Звіт про СЕО розроблено у відповідності з вимогами чинного законодавства, державними будівельними, санітарними та протипожежними нормами, а також місцевими екологічними умовами й обмеженнями.

Схемою санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради передбачається аналіз існуючого стану санітарного очищення населених пунктів, визначення обсягів робіт з санітарного очищення, розробка заходів для забезпечення санітарного очищення, схем і методів збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі, визначення необхідної кількості сміттєвозів, механізмів, устаткування та інвентарю, доцільності проектування, будівництва, реконструкції чи розширення об'єктів поводження з відходами, орієнтовні капіталовкладення на будівництво і придбання технічних засобів.

Основними цілями документа державного планування є:

- впровадження роздільного збирання відходів, безпечне поводження з відходами, в т.ч. небезпечними відходами у складі побутових відходів,
- впровадження системи поводження з відходами, яка забезпечуватиме зменшення обсягів захоронення відходів,
- максимально можливе використання вторинної сировини в складі відходів,
- створення системи прибирання території населеного пункту, яка попереджуватиме негативний вплив на довкілля та зменшення негативного впливу на здоров'я населення.

Термін, на який розробляється Схема: перша черга – 2028 рік, розрахунковий період (20років) – 2043 рік.

Стратегічна екологічна оцінка проєкту ДДП дає змогу зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та здоров'я населення, використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Зв'язок з іншими документами державного планування

Звіт про стратегічну екологічну оцінку (СЕО) та документ державного планування «Схема санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради» розроблено з метою виконання напрямків реалізації Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року, що була схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2017 року № 820, а також реалізації планів та заходів виконавчих органів міських рад в галузі житлово-комунального господарства.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку (СЕО) та документ державного планування «Схема санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради» розроблена на підставі Рішення виконавчого комітету Татарбунарської міської ради від 29.06.2022 року №105 «Про замовлення послуг на розроблення схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради Білгород-Дністровського району Одеської області: с.Баштанівка, с.Білолісся, с.Борисівка, с.Глибоке, с.Дельжилер, с.Ново-Олексіївка, с.Нерушай, с.Струмок, с.Спаське, м.Татарбунари» з урахуванням місцевих програм:

- Регіональна комплексна програма з охорони довкілля Одеської області на 2023 р.;
- «Регіональний план управління відходами в Одеській області до 2030 року»

Звіт про стратегічну екологічну оцінку (СЕО) та ДДП «Схема санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради» враховує європейські підходи з питань управління відходами, що базуються на положеннях:

- Рамкової Директиви № 2008/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19 листопада 2008 р. «Про відходи та скасування деяких директив»;
- Директиви Ради № 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 р. «Про захоронення відходів»;
- Директиви 94/62/ЄС Європейського парламенту та Ради від 20 грудня 1994 р. «Про упаковку та відходи упаковки»;
- Директиви 2012/19/ЄС Європейського парламенту та Ради від 4 липня 2012 р. «Про відходи електричного та електронного обладнання (ВЕЕО)»;
- Директиви 2006/66/ЄС Європейського парламенту та Ради від 6 вересня 2006 р. «Про батарейки і акумулятори та відпрацьовані батарейки і акумулятори».

ДДП відповідає стратегічним та операційним цілям, напрямкам Державної Стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695, рішення сесії обласної ради сьомого скликання від 03.03.2020 №1228-VII (зі змінами).

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

При виконанні зазначеного розділу використовувались дані Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Одеській області у 2021 році, Екологічного паспорту Одеської області за 2022 р., Регіональної комплексної програми з охорони довкілля Одеської області на 2023 р., Регіонального плану управління відходами в Одеській області до 2030 року.

Для розробки найбільш повної та ефективної Схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради необхідно враховувати розглянуті природно - географічні умови району і регіональні властивості навколишнього середовища, які управляються природними і техногенними чинниками.

2.1. Природно-кліматичні умови

Клімат території Татарбунарської міської ради - помірно-континентальний з жарким літом, м'якою малосніжною нестійкою зимою. Відповідно до агрокліматичного районування України, територія району відноситься, до дуже стійкої, помірно жаркої агрокліматичної зони з м'якою зимою. Метеорологічні дані по місяцям за даними ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 "Будівельна кліматологія" наведено в таблиці 1.1.

Метеорологічні дані м. Татарбунари

Таблиця 2.1

Кліматичні характеристики населеного пункту													
Показник	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
Середня температура, °С	-1,8	-0,5	3,6	10,0	16,0	20,0	22,1	21,3	16,4	10,5	5,1	0,2	10,2
Середня кількість опадів, мм	31	30	28	33	43	63	53	49	48	28	37	35	478
Наявність снігового покриву, мм	11	9	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Середньорічна температура повітря по метеостанції Сарата складає 10,2°С. Найбільш холодним місяцем є січень з середньомісячною температурою від -1,8° С, самий жаркий місяць - липень з абсолютною максимальною температурою більше 30 °С. Кордон переходу температури через «нуль» спостерігається в кінці листопада - початку грудня. Взимку має місце часта відлига з температурою повітря до 10-12° С тепла. Найбільша тривалість безморозного періоду 244 дня. Середньорічна кількість опадів складає 478 мм. Велика частина опадів випадає в теплу пору року/квітень-жовтень/ і складає 260-270 мм, в зимово-весняний період випадає 170-180 мм.

Сніговий покрив з'являється в середньому в середині грудня, сходить на початку березня. Число днів з сніговим покривом складає 28. Більш ніж в 80% зими спостерігається відсутність

стійкого снігового покриву. Висота снігового покриву мінлива від року до року. В середньому висота складає 4-5 см, найбільша 17-20 см. Запас води в снігу складає в середньому 23-33 мм.

Поряд з роками нормальної зволоженості часті посушливі роки.

За теплий період року буває в середньому 4-5 бездошових періодів тривалістю більше 10 днів. Добовий максимум опадів 90 мм. Добовий максимум опадів 1%-ній забезпеченості (таблиця 2.5.), складає величину 92 мм.

Максимальне число днів за зиму з промерзанням ґрунту -102. Глибина промерзання ґрунту в районі проектування становить 80 см. Днів із ожеледдю – 30. Товщина снігового покриву, середня висота прошарку снігу, що випадає протягом одного снігопаду – 41 мм.

У перебігу року переважають вітри північних напрямків, в літній період збільшується повторюваність південних вітрів.

Вітровий режим над даною територією майже однорідний за швидкостями і напрямом. Переважаючими є вітри північного і північно-західного напрямів у будь-який час з швидкостями, в середньому за рік – 2,6 м/сек. У літній час переважають вітри помірних і слабких швидкостей, сильні і штормові із швидкістю більше 15 м/сек найчастіше спостерігаються взимку.

Повторюваність вітру, %, та середня швидкість вітру, м/с

Таблиця 2.2

Період року	Пн	Пн-Сх	Сх	Пд-Сх	Пд	Пд - Зх	Зх	Пн- Зх	Штиль
Січень	29,6	8,7	4,7	6,8	15,0	7,7	8,2	19,3	18,6
	3,1	2,8	2,8	1,9	1,9	2,1	2,4	3,0	
Липень	28	5,6	4,6	10,7	13,2	5,0	8,6	24,3	23,0
	4,1	3,9	3,4	3,5	2,1	2,0	3,8	4,4	

Примітка: характеристика кліматичних умов, основних метеорологічних показників, необхідних для обґрунтування й прийняття планувальних рішень наведена за даними багаторічних спостережень по метеостанції «Сарата», найближчою до району проектування.

Вже згадана територія знаходиться в зоні сейсмічності силою до 8 балів. Найбільша глибина промерзання ґрунту - 50см.

Природно-кліматичні умови населених пунктів Татарбунарської міської ради обумовлюють більш тривалий період споживання харчових продуктів та більший вміст біорозпадної фракції у складі ТПВ. Високі температури повітря в теплий період року призводять до необхідності щоденного збирання ТПВ та вживання технічних рішень щодо уповільнення розкладання біорозпадних відходів під час зберігання у контейнерах та транспортування в сміттєвозах.

Водні ресурси

Водні ресурси Татарбунарського району представлені поверхневими і підземними водами підвищеної мінералізації. Місцевий стік формується за рахунок середніх та малих річок Карач, Хаджидер, Сарата, Когильник, Дракуля, Нерушай та інших. Велика частина стоку

проходить у весняний період (до 80% м більше). Води річок відносяться до групи слабо солонуватих з мінералізацією від 1,4 до 7,8 г/дм³. Мережа водосховищ (Нерушайское, Дмитрівське, Кагачское) заповнюється через систему каналів водами р. Дунай.

Уздовж чорноморського узбережжя розташовано ряд солоних лимано-озер. До них відносяться Джантшейское, Малий Сасик. Шагани, Магалеvское, Будур, Карачаус, Алибей. Хаджидер, Курудіол Бурнас, Солоне.

Озеро Сасик - площа близько 210 км², глибина до 2,7 м. Витягнуто з півночі на південь приблизно на 29 км, ширина від 3 до 12 км Озеро повністю відокремлене від моря пересипом, і повідомляється шлюзом біля південно-східного кінця з озером Джантшейское, яке в свою чергу повідомляється з морем і системою Шагани - Алибей - Бурнас. На морській стороні перевисипу розташовані піщані пляжі, на яких влітку виникають стихійні автокемпінги. По берегу лиману і на пересипу розташовані риболовецькі бригади. Деякі місця вздовж берега поросли очеретом, маються заплави, які представляють інтерес для мисливців на водоплавну дичину та рибалок.

В озеро Сасик впадають річка Сарата і Когильник. При цьому основне живлення відбувається шляхом перекидання води з Дунаю по каналу Дунай-Сасик. Коливання рівня води в озері досягають 1 м. Замерзає в грудні, розкривається в березні.

Береги озера є місцями гніздування птахів. Сасик і система Шагани - Алибей - Бурнас отримала статус міжнародних водно-болотних угідь, як місця поселень водоплавних птахів і занесена в міжнародний список Рамсарської конвенції про охорону водно-болотних угідь.

Середні річні витрати води, Q (дм³/с) та загальна мінералізація (М, г/дм³) малих річок міжріччя Дунай - Дністер.

Таблиця 2.3

Назва річки	Витрати, Q, дм ³ /с	Амплітуда мінералізації, М	Середнє значення, М
Алкалія	0,13	1,03-3,37	2,16
Хаджидер	0,20	2,42-6,44	4,69
Сарата	0,36	2,21-4,28	3,04
Когильник	1,41	1,91-3,21	2,33
Дракуля	0,05	Немає даних	Немає даних
Нерушай	0,07	Немає даних	Немає даних
Аліяга	0,12	1,97-5,36	4,06
Киргиз - Кітай	0,20	1,74-5,15	3,67
Єника	0,05	2,99-5,56	4,26
Ташбунар	0,07	2,24-3,97	3,21
Ялпуг	3,50	2,39-2,65	2,52
Карасулак	0,05	2,12-3,94	3,07
Катлабух	0,14	2,93-5,87	4,20

Наведені у таблиці данні свідчать про те що у більшості річок середні значення витрат води менш ніж 1 дм³/с. Течії річок повільні, іноді зовсім зупиняються, живлення загалом

снігове. За характером водного режиму ці річки відрізняються короткостроковим весняним водопіллям, який триває з кінця лютого по початок березня. До того ж підняття рівня води у час весняного водопілля над середнім річним рівнем складає від 0,5 до 1,5 метрів. Після водопілля, яке, до речі, виникає не кожен рік, настає низька літньо-осіння та зимова межень. Під час межені малі річки часто пересихають та перемерзають. Часто така поведінка малих річок пов'язана з тим що більшість з них не отримують живлення ґрунтовими водами.

Оскільки вздовж долин цих річок розташована велика кількість населених пунктів, то в умовах практично повної відсутності водоохоронних зон, річні води дуже забруднені не тільки агрохімікатами, але і продуктами розпаду різноманітних органічних відходів.

Інженерно-геологічні умови

Інженерно-геологічні умови обумовлені тим, що дана територія є частиною Преддобруджского крайового прогину, що є визначальним фактором її геологічної будови, в якому беруть участь осадові відкладення палеозою і кайнозою, в яких переважають алювіальні і делювіальні відкладення, представлені середніми лесовидними суглинками, які володіють просадними властивостями.

Потужність просідаючої товщі коливається від 2 до 17 м. Величина сумарного просідання, в умовах замочування, при природному тиску, становить від 3 до 20 см.

На схилах і тальвегах балок ґрунти слабопросадочні і непросадні.

Вододільні простори складені потужною товщею лесів (8-10м), що підстилаються червоно-бурими глинами і неогеновими відкладеннями. Потужність глин коливається від 3-4 до 10м. Ці глини є водупором.

Неогенові відклади представлені піщано-глинистими породами. Під глинами залягають щільні карбонатні породи (понтичний вапняк). На денну поверхню понтичні відкладення виходять в пониженнях ділянках рельєфу.

У днищах долин і балок, поширені аллювіально-делювіальні відкладення, переважно суглинки, найбільша потужність яких досягає 6-7м.

Алювіальні відклади складаються з щорічних внесків в періоди дощів і сніготанення та представлені товщею перемішаних між собою піщанистих ґрунтів, супісків, суглинків і пісків.

На схилах балок, де інтенсивно протікають процеси ерозії, лесси змиті і корінними породами є щільні червоно-бурі глини.

У гідрологічному відношенні досліджувана територія характеризується наявністю горизонту ґрунтових вод четвертинних відкладень. Верхній горизонт ґрунтових вод на рівних ділянках плато залягає на глибині 5-10м. Середній ухил потоку ґрунтових вод 1.5м на один кілометр. Напрямок потоків з півночі на південь. Амплітуда коливань рівнів ґрунтових вод протягом повного річного циклу становить 1.5м. Ґрунтові води мають високу мінералізацію:

від 2-5 до 5-10 г/л сухого залишку. Переважний тип мінералізації - сульфатно-хлоридно-магнієвий, а в південній частині міста - хлоридно-сульфатно-натрієво-магнієвий.

Грунтовий покрив.

Відповідно до агрогрунтового районування розглянута територія відноситься до Придунайської южностепової підзони степової агрогрунтової зони. У структурі ґрунтового покриву переважають чорноземи южно міцелятно - карбонати, які сформувалися на плоских вододільних ділянках.

На крутих схилах балок і річкових долинах на незначних площах поширені чорноземи на алювій карбонатній породі і глинах.

В затоках річок формуються алювіальні ґрунти з значною мірою засоленістю. Ці ґрунти характеризуються хорошим розвиненим гумусовим профілем (потужністю 25-150см і більше) і формуються в знижених вододільних і терасових рівнинах в умовах близької (1-3м) залягання ґрунтових вод під різнотравно-осоково-злаковою рослинністю.

Чорноземи звичайні частково розповсюджені у районі Татарбунар. На схід від Дністра вміст гумусу у поверхневому шарі середньо гумусових чорноземів складає до 6%, а в мало гумусових 4,4 - 4,6%. Реакція ґрунтів нейтральна чи слабо лужна. Ємність поглинання переважно 40 - 45 мг-екв. на 100 г. ґрунту. До того ж на долю обмінного кальцію припадає 80 - 85%. В ґрунтах на захід від Дністра вміст гумусу складає для мало гумусних 3,8 - 3,9%, а для середньо гумусних до 5,7%. Сума поглинання основ складає 39 - 41 мг-екв. на 100 г. ґрунту. За механічним складом чорноземи звичайні переважно важко суглинисті. Легко суглинисті різновиди розташовані поблизу Дністра та лиману, де ґрунтоутворюючі породи мають більш легкий склад.

Природні ландшафти.

Відповідно до фізико-географічного районування розглянутий регіон знаходиться в кордонах Дністровсько - Дунайського приморського фізико-географічного району Задністровської-Причорноморської низовинної області Причорноморської среднестепової підзони степової зони.

Особливості формування ландшафту пов'язане з неотектонічними рухами. Територія району характеризується великою потужністю алювіальних і озерно-лиманних відкладів, занурених лесовидних відкладень нижче рівнів лиманів. Поверхня степових рівнин району знижується з півночі на південь. Від дельти Дунаю до с.Лебедівка простягається ряд кіс і перевисипів високістю від 1 до 3м.

Даний район відрізняється чергуванням суходоліних степових місцевостей з екваторіальними.

Підземні води

Підземні води (ПВ) розташовані у всіх стратиграфічних комплексах від архей-

протерозойських до сучасних відкладів. Вони можуть бути охарактеризовані різною глибиною залягання, різною розповсюдженню та якістю.

Водоносний горизонт сучасних алювіальних та алювіально-делювіальних відкладів характеризується доволі широким розповсюдженням в межах сучасних заплав річок та тальвегів ярів. Водовмісними породами є супіски, суглинки з прошарками та лінзами пісків, а також піски з галькою та гравієм. Потужність водовмісних порід коливається від 1 - 2 до 15 м, сягаючи максимальних значень у долинах Дністра та Дунаю. Глибина залягання горизонту вод коливається від 0,5 до 6 - 9 м. Води, як правило, безнапірні. Дебіти колодязів, які експлуатують цей горизонт не перевищують 0,3 дм³/с, іноді сягають 1 дм³/с.

Живлення горизонту відбувається за рахунок інфільтрації атмосферних опадів, притоку з горизонтів, які залягають гіпсометрично вище, а також за рахунок весняного водопілля. Розвантаження відбувається у ерозійних вирізах долин річок під час межені. Загальна мінералізація коливається у широкому діапазоні від 0,5 до 2,5 г/дм³, а при неглибокому заляганні сягає 3 г/дм³. Також значно змінюється і жорсткість води від 8 до 25 ммоль/дм³. За хімічним складом вони гідрокарбонатно-сульфатні, хлоридно-сульфатні, кальцієво-натрієві і натрієві. Неглибоке залягання горизонту як першого від поверхні визначає його забруднення з різних техногенних джерел.

Водоносний горизонт відкладів середнього сармату є найбільш розповсюдженим горизонтом Одеської області. Він відсутній тільки на півночі області у районах Південного Бугу та Савранки, а також у долині Дунаю. На денну поверхню цей водоносний горизонт виходить у вигляді серії джерел вздовж долин та великих ярів на півночі області. Одне з найбільших джерел знаходиться у районі населеного пункту Красні Окна (долина р. Ягорлик) з дебітом 75 дм³/с. Загалом водоносний горизонт експлуатується за допомогою свердловин. Водовмісними породами є черепашковими та оолітовими вапняками і пісковиками. Потужність водоносного горизонту змінюється від 0,25 м в районах дренажу до 70 м на півдні області. В покрівлі горизонту, зазвичай, залягають одновікові глини, чи глини верхнього сармату. Нижніми водотривкими породами є також одновікові глини, чи відклади пізнього сармату. Глибина залягання покрівлі водовмісних порід коливається від перших метрів на півночі області до 35 м у **Татарбунарах** при переважному значенні 80 - 150 м. Водоносний горизонт має напір. Найбільші значення напору притаманні південно-західним частинам області де вони складають 150 - 300 м. Іноді в долинах річок Тілігул та Кучурган встановлені факти самовитоку води із свердловин, до того ж п'єзометричний рівень встановлюється на відмітках 2 - 6 м вище поверхні землі.

Продуктивність свердловин, які експлуатують цей горизонт змінюється від 0,02 до 7,5 дм³/с при самовитоку зафіксовані значення до 20 дм³/с. Середнє значення складає 1 - 3,5 дм³/с. Живлення горизонту відбувається за рахунок атмосферних опадів на півночі області.

Мінералізація також коливається у широких межах. При активному водообміні мінералізація не перевищує 1 г/дм³ та має гідрокарбонатний кальцієвий та магнієво-кальцієвий склад. В напрямку на південь по мірі збільшення глибини залягання горизонту збільшується і мінералізація. На півдні переважають хлорідні натрієві води з мінералізацією до 10 - 12 г/дм³.

Флора, фауна і біорізноманіття.

Зелені насадження, виконуючи санітарно-гігієнічні і середньо складовою функції, в умовах рівнинного степу південно-східного частині Одеської області з частою посушливо-вітряною погодою, є потужним чинником позитивної дії на довкілля.

Рослинний світ. Рослинний покрив регіону складається з різних екотипів з різним антропогенним навантаженням. Ділянки природної флори межують з ділянками на яких спостерігається значний антропопресінг: пасовища, поля, дороги, магістралі, населені пункти, зони неорганізованого туристично - рекреаційної діяльності.

Район має велику кількість рослин, в тому числі рідкісні, які занесені до Червоної книги України. Із «червонокнижних» видів тут охороняються, зокрема, сальвінія плаваюча, водяний горіх плаваючий, плавун щитolistий, меч-трава болотна, альдрованда пухирчаста, зозулинець болотний, коручка болотна і чемерицеподібна, білоцвіт літній, гвоздика бессарабська, ковила дніпровська, золотобородник цикадовий та інші.

Природні фітоценози району являють собою трав'янисті, а саме степові групування. Тобто зональної рослинності є степова. Зональним типом рослинності району є ковильно-типчаківая і типчаківая-полина. З інших типів рослинності характерні широко поширені мезофітні і галофітні, полиново-солянкові і петрофітні різновиди.

Також тут зустрічається водна, прибережно-водна (болотна), лугова, солончаківая і приморська псамофітніа рослинність. Є незначні фрагменти чагарникових угруповань.

Серед трав переважають багаторічні рослини. Значною є також частка однорічних трав. Це свідчить про антропогену можливість порушення екотопу території.

Серед різноманітних способів поширення плодів і насіння переважає анемохорній (вітром - 45,0%). Також велике значення має зоохорія (тварини - 40,25%). Значна частка видів поширюється людиною (17,75%).

На територіях заповідного фонду зберігається генофонд значної кількості корисних рослин. Найбільшою є частка лікарських рослин. Також, багато кормових і медоносних видів. На четвертому місці - бур'яни.

Тваринний світ.

Іхтіофауна. З промислових видів риб в водоймах регіону постійно живуть декілька видів бичків (найчисельніші зеленчук пісочник, кругляк) і камбала глоса. У теплий період сюди для нагулу в масовій кількості заходить чорноморська кефаль (головним чином сингіль - до 80%,

а також гостроніс і лобан) і атерин для нагулу і нересту. В річках і озерах водяться лящ, судак, сом, щука, сазан, окунь та інші види риб. Розводять товстолобика, білого амура, сазана.

В водоймах Тузовського природного парку, які включають Тузовські лимани і прибережну акваторію моря зустрічається 58 видів риб, що належать до 21 сімейства. Найбільшою різноманітністю відрізняється склад іхтіофауни прибережної зони моря. Тут зустрічається 47 видів риб. У прісноводних лиманах (Джантшейській і Малий Сасик) зустрічається 28 видів, а в інших (солоних) Тузовському лиманах - 26 видів. В межах водойм національного природного парку найбільш поширені морські і солоноводні види. Прісноводні види представлені в основному сім'єю коропових. В цілому, найбільш поширені представники сімейства коропових, кефалевих, бичкових.

Амфібії та рептилії. Герпетофауна регіону малочисельна у видовому відношенні, що, ймовірно, пов'язано зі значним перетворенням узбережжя водойм, а також з невеликою біотопною різноманітністю території. В регіоні виявлено 2 види земноводних і 5 видів плазунів; для частини видів проведені обліки чисельності. Відзначено: жаба озерна (*Pelophylax ridibundus*), жаба зелена (*Bufo viridis*), прудка ящірка (*Lacerta agilis*), різнобарвна ящірка (*Eremias arguta*), звичайний вуж (*Natrix natrix*), водяний вуж (*Natrix tessellata*) і жовтобрюхий полоз (*Hierophis caspius*), ще 2 види плазунів присутні в літературних джерелах і в цілому характерні для регіону.

Амфібії, що мешкають в регіоні, є важливими природними регуляторами чисельності комах (комарі, мошки) на прісних водоймах, що особливо актуально, враховуючи наявність курортних територій (Катранка, Рассейка, Лебедівка). Чисельність жаб на оз. Джантшейській і оз. Малий Сасик, як було зазначено в минулі роки, значно коливається в залежності від кількості солоної води, що надходить в л. Шагани, і з прісноводного оз. Сасик. Значне збільшення кількості комах зазначалося саме в роки падіння чисельності земноводних. Але, безумовно, не менш важливі земноводні як складова частина трофічних ланцюгів в природі, адже 90% раціону вужів, багатьох навколородних птахів складають саме жаби і їх пуголовки. Роль плазунів, як регуляторів чисельності представників інших груп також значна.

Птахи. Територією регіону проходить один з найбільших транспортних міграційних коридорів птахів, за яким вони летять в Європу, Азію та Африку. Відзначено перебування 256 видів птахів (що становить близько 60% всього видового складу птахів України), з яких 54 занесені до Червоної книги України та інші природоохоронні списки. Важливе значення територія заповідного фонду має для птахів під час гніздування. У регіоні відзначено гніздування понад 60 видів (що становить 22% від видового складу птахів, що гніздяться на території України). Виходячи з вищесказаного, землі заповідного фонду грають важливу роль для існування птахів і є орнітологічним об'єктом як національного, так і міжнародного значення.

Найбільше значення для орнітофауни як під час міграцій, так і в період гніздування є піщано-мулисті острова і коси, мілководні ділянки, солончаки, дельти малих річок, що впадають в лимани і обривисті берега лиманів та озер.

Основу гніздових орніокомплексів складають птиці ряду Сивкоподібні (чайки, крячки і кулики), 8 видів з яких занесені в Червону книгу України. На гніздування відзначені наступні види: авдотка, кулик-сорока, малий зуйок, пісочник морський, чайка, ходулочник, шилодзьобка, травник, тиркушка лугова, реготун чорноголовий, чайка чорноголова, морський голубок, крячок чайконосая, крячок пестроносая, крячок річкова, крячок мала. Найбільш масовими на гніздування є крячок пестроносая, крячок річкова і реготуха, чисельність яких в окремі роки може досягати більше 10 тис. пар.

Найчисельнішою та найважливішою як в природоохоронному, так і екологічному плані групою хребетних тварин району є птахи, серед них зустрічаються рідкісні види, як то: ковпик (косар), сіра, руда, мала та велика білі чаплі, квак, крячки річковий та рябодзьобий, пелікан рожевий та кучерявий, орлан-білохвіст та інші.

Серед степової фауни найчисельнішими є хом'як, ховрашок, тушканчик. На незамерзаючих ділянках рік зимують лебеді, дикі гуси та качки, озерна крачка.

Серед земноводних найбільш чисельними є озерна та їстівна жаби, звичайна квакша та дунайський тритон, а серед плазунів – болотна черепаха, звичайний вуж, прудка ящірка.

За проведеними науковим дослідженням даний регіон має унікальний біорізноманітністю, є рідкісні види занесені в Червоні списки, рослинні види з Червоної книги є ознакою цінності біогенезу.

Природно-заповідний фонд, екологічна мережа.

Природно-заповідний фонд Одеської області станом на 01.01.2022 має в своєму складі 127 територій та об'єктів, загальна площа яких становить 163819,4471 га. Відношення площі природно-заповідного фонду до площі Одеської області становить 4,6 %.

За категоріями об'єкти природно-заповідного фонду Одеської області представлені наступним чином: 1 біосферний заповідник (Дунайський біосферний заповідник), 2 національних природних парки (Нижньодністровський, «Тузловські лимани»), 1 зоопарк, 1 ботанічний сад, 2 регіональних ландшафтних парки («Ізмаїльські острови», «Тилігульський»), 42 заказників, 25 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, 49 пам'яток природи і 4 заповідних урочища.

На територіях та об'єктах природно-заповідного фонду охороняються більше 194 видів представників рослинного і 382 види тваринного світів, які є рідкісними та знаходяться під загрозою зникнення.

На півдні - це гирлові ділянки найбільших рік України Дунаю і Дністра з їх своєрідним ландшафтом і унікальною острівною системою та мережа причорноморських лиманів

(Тилігульський лиман, Тузловська група лиманів (Шагани-Алібей-Бурнас), **озеро Сасик**, придунайські озера Кугурлуй і Картал). Ці території включені до світової мережі водно-болотних угідь міжнародного значення, первісні природні комплекси яких зберігаються в Дунайському біосферному заповіднику, Нижньодністровському національному природному парку, національному природному парку «Тузловські лимани», регіональних ландшафтних парках «Ізмаїльські острови» і «Тилігульський», заказнику місцевого значення «Лунг».

До складу екологічної мережі Одеської області включено землі природно-заповідного фонду (ядра екомережі), землі лісового і водного фонду, земліоздоровчого, рекреаційного призначення, території та землі, які є місцями мешкання і зростання об'єктів тваринного і рослинного світу, занесених в Червону і Зелену книги України, водно-болотні угіддя, малопродуктивні і деградовані сільськогосподарські землі як сполучні, буферні і відновлювальні елементи екомережі, яри та балки, пасовища і сіножаті.

Одеською регіональною комплексною програмою з охорони довкілля на 2020-2021 роки, затвердженою рішенням Одеської обласної ради від 20.12.2019 №1165-VII (зі змінами), в окремому розділі «Збереження природно-заповідного фонду та екологічної мережі, охорона і раціональне використання рослинного світу» передбачені заходи, пов'язані з формуванням збереженням та раціональним, невиснажливим використанням екологічної мережі. У 2020 році в рамках Одеської регіональної комплексної програми з охорони довкілля на 2020-2021 роки, Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації проведено деталізацію Регіональної схеми формування екологічної мережі Одеської області по Ізмаїльському, Болградському, та колишнім Ширяївському, Іванівському, Великомихайлівському, Ренійському, Кілійському районам Одеської області.

Рішенням Одеської обласної ради від 20.05.2011 № 136-IV (електронна версія розміщено на офіційній сторінці Департаменту екології та природних ресурсів <http://ecology.odessa.gov.ua>) затверджено Регіональну схему формування екологічної мережі Одеської області, яка була розроблена Південним науковим центром Національної академії наук України та Міністерства освіти і науки України під науковим керівництвом Одеського національного університету імені І.І. Мечникова в рамках науково-дослідної роботи «Розробка регіональної схеми формування екологічної мережі».

З міжнародних елементів екомережі на території Одеської області проходять 2 коридори - Нижньо-Дунайський природний регіон (М1) та Азово- Чорноморський (М2). З елементів національної екомережі України - V природних коридорів: Азово - Чорноморський (I), Прибережно – Дністровський (II), Південно - Український (III), Галицько - Слобожанський (IV) та Прибережно - Бузький (V). З елементів регіонального рівня запропоновано виділити 14 коридорів: Кодимсько - Савранський (1), Кодимсько - Слобідсько - Байтальський (2), Слобідсько - Ягорлицький (3), Кучурганський (4), Велико-

Куяльницький (5), Тилігульський (6), Нижньо-Дунайський (8), Ялпузький (9), Катлабузький (10), Киргиз - Китайський (11), **Сасик - Когильницький (12)**, Хаджидерський (13) та Чорноморський прибережно-морський.

Формування, збереження та раціональне, невиснажливе використанням екологічної мережі регулюється Законом України «Про екологічну мережу України», постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 №1196 «Про затвердження Порядку включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі».

Включення територій та об'єктів природно-заповідного фонду та інших територій, що підлягають особливій охороні, до переліку територій та об'єктів екомережі не призводить до зміни режиму їх охорони та використання, визначеного відповідно до закону.

У разі необхідності зміни режиму охорони та використання території чи об'єкта екомережі, виходячи з вимог Зведеної схеми формування екомережі України, регіональних чи місцевих схем формування екомережі, відповідно до законодавства змінюється статус, тип, категорія або режим відповідної території чи об'єкта екомережі.

Відповідно до пункту 4 статті 15 Закону України «Про екологічну мережу України» регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності.

Крім того, на території Татарбунарської міської ради існує територія, зарезервована до заповідання, а саме: територія, водоохоронної зони річки Когильник площею 200 га внесена до Переліку цінних природоохоронних рекреаційних територій, зарезервованих для розширення природно-заповідного фонду області, затвердженого рішенням виконавчого комітету Одеської обласної ради народних депутатів від 01 жовтня 1993 року № 496-XXI «Про заходи по збереженню і розвитку природно-заповідного фонду області».

Відповідно до статті 55 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» території, що резервуються з метою наступного заповідання, залишаються у віданні їх землевласників та землекористувачів і використовуються за цільовим призначенням з додержанням особливих вимог охорони навколишнього природного середовища та обмежень, що визначаються рішенням про резервування. Провадження на таких територіях діяльності, що призводить до зміни угідь, на земельних ділянках усіх категорій земель (боліт, степів, сіножатей, пасовищ, земельних лісових ділянок) забороняється.

Прибережні захисні смуги річок Когильник, Нерушай, Сарата, Кагач.

Згідно зі статтею 89 Водного Кодексу України, прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності.

У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах

забороняється:

- 1) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво;
- 2) зберігання та застосування пестицидів і добрив;
- 3) влаштування літніх таборів для худоби;
- 4) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів;
- 5) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки;
- 6) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо;
- 7) випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг.

У прибережних захисних смугах дозволяються реконструкція, реставрація та капітальний ремонт існуючих об'єктів.

Таким чином, територія Татарбунарської міської ради входить до Сасик – Когильницького (12) регіонального коридору, Азово-Чорноморського національного природного коридору, Нижньо-Дунайського природного регіону (M1) Всеєвропейської екологічної мережі.

Перелік територій та об'єктів екологічної мережі

Таблиця 1.4

Таблиця

№	Сервісний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення територій та об'єктів до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/ кадастровий номер та цільове призначення	Власник (користувач) земельної ділянки	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
І. Загальнодержавного значення								
1	І-к/з-ІV-ОД	Дунайський біосферний заповідник (частина заповідника, куди входить оз. Сасик)	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (укази Президента України від 10.08.1998 №861/98, від 02.02.2004 №117/2004*)	Ізмайльський та Білгород-Дністровський (Кілійський та Татарбунарський райони)	51547,9	Державний акт на право користування землею на площі 19026,62 га ІІ-ОД № 001676 від 24.02.2000	НАН України	Дунайський біосферний заповідник розташований у дельті Дунай, який перед впадінням у Чорно море розділяється на чисельні острова та гирла. До складу заповідника входять водно-болотні угіддя міжнародного значення «Кілійське гирло» та «Озеро Сасик» (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.1995 № 935), які є місцем існування значної кількості рідкісних рослин і тварин. 3 видів, занесених до Червоної книги України, охороняються 20 видів судинних рослин, 36 видів комах, 15 видів риби, 41 вид птахів і 13 видів ссавців. 3 Європейського червоного списку охороняються 11 видів рослин, 15 видів комах, 7 видів риби, 7 видів птахів та 5 видів ссавців. Видове різноманіття птахів заповідника складає 62% орнітофауни України (255 видів), з них на гніздуванні відмічено 124 види, 196 пролітних.

2.5. Охорона здоров'я населення.

Здоров'я є непересічною цінністю, має важливе значення у житті кожної людини, становить ключовий аспект національної безпеки, визначає можливості досягнення індивідуального і суспільного добробуту та благополуччя, перспективи стійкого розвитку. План економічного і соціального розвитку передбачає підвищення ефективності та якості роботи в галузі охорони здоров'я, формування системи надання населенню доступних та високоякісних медичних послуг на засадах сімейної медицини, забезпечення прав громадян на охорону здоров'я.

В рамках секторальної децентралізації сформована нова система охорони здоров'я, яка передбачає: зміну системи управління; надання якісних та доступних медичних послуг; удосконалення системи кадрового забезпечення; інформатизацію галузі; забезпечення ефективної фармацевтичної політики; належний науковий супровід та випереджувальне інформаційно-комунікаційне забезпечення.

КНП «Татарбунарський центр первинної медико-санітарної допомоги» Татарбунарської міської ради забезпечує медичною допомогою I рівня населення Татарбунарської ОТГ. В Центрі у наявності є Статут, який затверджений рішенням міської ради та зареєстрований в управлінні Державної реєстрації, довідка про внесення до Єдиного державного реєстру підприємства, організації України, ліцензії, на право здійснення діяльності відповідно до профілю та завдань. До складу Татарбунарського Центру 5 амбулаторій загальної практики та 4 фельдшерсько-акушерські пункти на території Татарбунарської ОТГ. Медичні послуги на первинному рівні медичної допомоги надаються на підставі угод укладених між лікарями Центру та пацієнтами. Кількість задекларованих пацієнтів жителів Татарбунарської ОТГ 15899.

В центрі працюють 14 лікарів ЗПСЛ. Всі амбулаторії Татарбунарської ОТГ укомплектовані лікарськими кадрами. В села, де відсутні лікарі, організовано регулярний виїзд лікарів по затвердженому графіку. Середніх медичних працівників в центрі - 32, укомплектованість складає 95,7%.

Показники захворюваності на 100 тис. задекларованого населення

Таблиця 2.5

Населений пункт	Новоутворення	Хвороби ендокринної	Хвороби крові та кровотворних	Хвороби органів дихання	Хвороби органів травлення	Хвороби сечостатевої	Хвороби очей	Хвороби шкіри та підшкірної	Хвороби кістково-м'язової системи	Вроджені аномалії	Хвороби нервової системи	Хвороби системи кровообігу	Рік
Татарбу-нари	0,81	6,0	0,29	12,7	5,3	2,7	2,0	2,5	2,8	0,2	0,77	22,1	2020
	0,83	2,9	0,2	11,7	3,8	15,3	1,13	1,5	1,5	0,2	0,6	20,6	2021

	1,3	3,3	0,5	7,9	4,6	2,2	1,3	1,14	1,9	0,1	0,43	26,2	2022
Дельжилер	3,1	0,27	0,19	20,5	10,0	4,4	0,6	5,0	9,0	0,19	3,2	54,2	2020
	1,9	2,9	0,26	19,9	10,4	4,4	0,6	14,5	4,1	0,24	4,0	57,5	2021
	1,6	2,3	0,24	15,5	10,1	4,7	1,6	4,4	4,8	0,16	3,0	53,5	2022
Нерушай	2,1	4,9	0,12	16,6	14,9	3,8	1,8	2,4	5,0	0,2	2,2	45,1	2020
	2,0	5,3	0,2	16,0	15,8	4,2	1,6	2,6	5,2	0,1	2,4	47,7	2021
	2,6	9,1	0,2	19,2	29,5	9,6	3,8	2,8	2,2	0,1	0,1	88,0	2022
Білолісся	1,2	3,6	0,18	9,2	14,8	6,4	0,2	1,5	8,8	-	4,8	28,6	2020
	2,2	3,8	0,2	15,7	15,6	7,1	0,9	2,6	9,0	0,1	5,2	29,9	2021
	1,3	3,7	0,3	15,9	13,1	6,7	0,9	2,4	8,5	0,1	5,0	29,2	2022
Струмок	1,5	4,1	0,1	15,0	9,8	5,2	1,7	3,1	4,8	-	2,2	51,9	2020
	1,4	3,7	-	23,6	8,2	3,9	3,8	3,3	5,2	-	2,5	43,2	2021
	1,6	3,7	-	38,4	10,9	6,1	4,8	5,8	6,5	0,16	2,9	45,0	2022

Комунальне некомерційне підприємство «Татарбунарська багатопрофільна лікарня» Татарбунарської міської ради надало інформацію щодо статистики захворюваності населення за останні три роки 2020-2022 роки за формами захворювання, які пов'язані із забрудненням навколишнього природного середовища.

КНП «Татарбунарська багатопрофільна лікарня» є закладом вторинного рівня із надання планової та невідкладної кваліфікованої стаціонарної та амбулаторної допомоги населенню. Лікарня на даний час розрахована на 150 ліжок.

КНП «Татарбунарська БЛ» - багатопрофільний лікарняний заклад, що надає медичну допомогу населенню громад (Татарбунарської, Лиманської, Тузлівської та Дивізійської громад). Фактично обслуговує біля 38235 тис. населення та забезпечує базові напрями стаціонарної медичної допомоги відповідно до переліку, визначеного Кабінетом Міністрів України.

Лікарня розташована в радіусі 56 км до самих віддалених населених пунктів регіону.

В підприємстві працює 204 фахівців, а саме:

- лікарів - 41
- середнього медичного персоналу - 76
- молодшого медичного персоналу - 45
- інші спеціалісти з не медичною освітою - 2
- інший персонал - 39

В лікарні (в стаціонарних відділеннях) проходять лікування більше 4334 пацієнтів на рік та обслуговуються вузькими спеціалістами в поліклініці 39942 пацієнтів на рік.

На даний час у відділеннях 303 існує централізована система подачі кисню, на заміну кисневої станції (на 40 балонів) встановлена власна киснева станція, потужністю 500 літрів в хвилину.

В лікарні функціонують наступні відділення:

- поліклінічно-консультативно-діагностичне відділення;

- терапевтичне відділення з неврологічними ліжками;
- інфекційне відділення;
- акушерсько-гінекологічне відділення;
- педіатричне відділення;
- хірургічне відділення з травматологічними та отоларингологічними . ліжками;
- відділення анестезіології з ліжками інтенсивної терапії.

Згідно статистики щорічно в поліклінічно-консультативно- діагностичному відділенні проходить лікування та обстеження близько 60 тис. осіб.

У стаціонарних відділеннях на протязі 2020 року було проліковано 3418 хворих, у 2021р. - 3735 хворих, у 2022 році - 3591 хворих.

За формами захворювань переважають хвороби системи кровообігу.

На другому місці захворювання органів дихання, з них пневмонії займають близько 50% всіх захворювань органів дихання.

Таблиця 2.6

Захворюваність	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Органи дихання	1027	1741	579
Онкозахворювання	62	53	96
Ендокринні	73	67	133
Нервова система	73	76	126
Хвороби системи кровообігу	* 784	1160	1140
Інфаркт міокарда	14	27	23
Інсульт	51	69	49
Сечостатева система	129	114	145
Органи травлення	230	312	391
Кістково-м'язова система	160	143	210
Вроджені вади	12	9	18

З огляду на кількість пролікованих хворих на протязі трьох останніх років високим показником являється захворюваність органів дихання, зв'язані з поширенням коронавірусної інфекції (2020-2021 рік).

*Хвороби системи кровообігу та хвороби нервової системи за останні два роки зросли у зв'язку зі стресовою ситуацією з початку великомасштабного вторгнення на території України російських військ.

Хвороби органів травлення, які зростають з кожним роком пов'язані із забрудненням навколишнього природного середовища.

Ріст інфекційних захворювань з року в рік теж зв'язаний з забрудненням навколишнього середовища.

Залежність показників здоров'я від деяких значущих забруднюючих речовин

Таблиця 2.7

Показник	Забруднюючі речовини, фізичні фактори впливу
Хвороби органів дихання	Акролеїн, фенол, формальдегід, хлор, оксид міді, бутилацетат, толуол, п'ятиокис ванадію, оксид вуглецю, оксиди азоту, аміак, вуглеводні, сірки діоксид, фториди, аерозолі сірчаної кислоти
Ендокринні захворювання	Фтористі сполуки газоподібні, капролактамі, нікель металевий, оцтова кислота, етилацетат, оксид кадмію, водень хлористий, сірки діоксид, оксиди азоту, оксид вуглецю, вуглеводні
Загальна смертність	Етилацетат, капролактамі, бутилацетат, толуол, водень хлористий, стирол, манган та його сполуки, оксид міді, свинець та його сполуки, ацетон, ксилол, оцтова кислота, шестивалентний хром, циклогексан, дихлоретан, фтористі сполуки газоподібні, нікель металевий, спирт ізопропіловий
Хвороби крові та кровотворних органів	Сірки діоксид, тверді речовини, оксиди азоту, оксид вуглецю, вуглеводні, вібрація
Хвороби органів травлення	Сірки діоксид, тверді речовини, оксиди азоту, оксид вуглецю, вуглеводні, шум
Новоутворення	Бензол, формальдегід, бензапірен, ацетальдегід, сірки діоксид, тверді речовини, оксиди азоту, оксид вуглецю, вуглеводні, нітрити, нітрати і нітросо сполуки, радіація
Вроджені аномалії	Діоксини, важкі метали, пестициди та мінеральні добрива, радіація
Хвороби сечостатевої системи	Сполуки свинцю, формальдегід, забруднення питної води
Хвороби очей	Фенол, оксид вуглецю, оксиди азоту, аміак, вуглеводні, сірки діоксид, формальдегід, фториди, аерозолі сірчаної кислоти
Хвороби крові	Бенз(а)пірен, оксид вуглецю, оксиди азоту, аміак, вуглеводні, сірки діоксид, формальдегід, фториди, аерозолі сірчаної кислоти, поверхнево-активні речовини

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

Розробка схеми раціональної організації санітарного очищення може бути здійснено тільки на основі синтезу інформації про природні властивості природно-територіального комплексу та особливості його господарського використання. Особливості клімату, рельєфу та наслідки господарської діяльності обумовлюють можливі ризики щодо проявів несприятливих природних явищ та спричиняють розвиток екзогенних геологічних процесів.

План розвитку територій відображається у програмах соціального та економічного розвитку територій і розробляється на підставі містобудівної документації, регіональних та місцевих програм.

3.1. Оцінка існуючої соціально-демографічної ситуації.

Існуючий стан

Татарбунарська міська територіальна громада знаходиться у південно-західній частині Білгород-Дністровського району Одеської області. Межує: на півночі – з Саратською селищною територіальною громадою, на північному заході – з Павлівською сільською територіальною громадою та Арцизькою міською територіальною громадою, на південному заході – з Кілійською та Вилківською міськими територіальними громадами, на південному сході - з Лиманською та Дивізійською сільськими територіальними громадами.

До складу Татарбунарської міської територіальної громади входять наступні населені пункти: с.Баштанівка, с.Білолісся, с.Борисівка, с.Глибоке, с. Дельжилер, с.Нова Олексіївка, с. Нерушай, с.Струмок, с.Спаське, м.Татарбунари, із загальною чисельністю населення - 24332 особи.

Місто Татарбунари заходиться на 165 км від обласного центру і 24 км від найближчої залізничної станції Сарата (на лінії Одеса-Ізмаїл). Місто Татарбунари має автобусний зв'язок з такими великими та малими містами як: Київ, Одеса, Херсон, Миколаїв, Болград, Ізмаїл, Рені, Арциз, Сарата, Білгород- Дністровський, Кілія, Вилково, Кагул і Кишинів (Молдова).

Внутрішні зв'язки між населеними пунктами Татарбунарської міської територіальної громади забезпечує мережа автомобільних доріг державного та місцевого значення.

Перспективи розвитку

Історично, сьогодні і у майбутньому на стан району і використання його території, перш за все, впливали і впливатимуть особливості географічного положення. Найважливіші з цих чинників - розташування частини території району на узбережжі Чорного моря та лиманів.

З характеристик природно-ресурсного потенціалу Татарбунарського району домінуючу роль у розвитку району та використанні території відіграють земельні ресурси. Основний тип ґрунтів представлений чорноземами південними.

До найважливіших природних багатств району, які визначають його економічний профіль, також відносяться рекреаційні ресурси: джерела мінеральних вод, лікувальні грязі, ропа, пляжі, клімат. Розвідані родовища мінеральних вод, високоякісні лікувальні грязі лиманів, морське узбережжя - безцінні умови для багатьох видів відпочинку та лікування, для створення нових кліматичних і бальнеологічних курортів.

Основні пріоритети та цільові показники соціального та демографічного розвитку територій населених пунктів Татарбунарської міської ради.

Вигідне географічне положення м.Татарбунари, близькість до Одеси, зв'язок з великими та малими містами України, родючі землі - все це позитивні умови для можливості розвитку населених пунктів Татарбунарської міської територіальної громади.

Населення

Чисельність населення 10 населених пунктів Татарбунарської міської ради на 01.01.2023 року становить 24332 тис. осіб, а саме:

- м.Татарбунари	- 10881 осіб;
- с. Баштанівка	- 805 осіб;
- с. Білолісся	- 1903 осіб;
- с. Борисівка	- 1606 осіб;
- с. Дельжилер, с. Ново-Олексіївка	- 4071 осіб;
- с. Глибоке	- 994 осіб;
- с. Нерушай	- 1612 осіб;
- с. Струмок	- 1727 осіб.
- с. Спаське	- 733 осіб

Прогноз кількості населення, окрім особливостей демографічної ситуації окремих населених пунктів, враховує часткову реалізацію положень «Стратегії демографічного розвитку України». Передбачається досягнення більш високого рівня народжуваності внаслідок можливої реалізації соціальних програм розвитку, як населених пунктів так і країни в цілому. Зменшення смертності та збільшення тривалості життя, ґрунтується на ймовірному зростанні добробуту населення та низки програм розвитку громади. Розвиток профілактичної медицини, її доступності до широкого загалу та інші фактори, що сприятимуть зниженню смертності в усіх вікових групах.

Значним чином на прогнозу кількість населення селища впливає його міграційна ситуація. Передбачений, в стратегічному плані, розвиток господарського комплексу призведе до розширення ринку праці і як наслідок - збільшення щорічних темпів міграційного сальдо.

На основі вищевикладеного, з урахуванням сучасної демографічної ситуації та демографічного прогнозу, за реалістичним прогнозним варіантом коефіцієнт механічного та природного приросту прийнятий в розмірі + 5% на кінець 2032р, та + (14-28)% на кінець 2047р.

Прогнозована кількість населення формується за двома факторами, складовою частиною яких є кількість населення, що мешкає, згідно очікуваного демографічного прогнозу, що базується на гіпотезі про закріплення позитивних демографічних тенденцій, а також на прогнозованому загальному поліпшенні соціально-економічної ситуації в державі та кількості населення із позаміграційного, що може прийняти територія населеного пункту. Динаміка демографічних процесів у населених пунктів Татарбунарської міської ради за оптимістичним варіантом прогнозу показує тенденцію зростання населення.

Прогнозні показники чисельності населення на 2028 рік становлять 25,548 тис. осіб та на 2043 рік – 31,800 тис. осіб - таблиця 3.1.

Розрахунковий демографічний стан населення в громаді

Таблиця 3.1.

Назва населених пунктів	Орієнтовне населення станом на 01.01.2023р, осіб	Орієнтовне населення станом на 01.01.2028 р, осіб		Орієнтовне населення станом на 01.01.2043 р, осіб	
		Кількість	% приросту	Кількість	% приросту
м. Татарбунари	10881	11425	5	15000	28
с. Баштанівка	805	845	5	1000	20
с. Білолісся	1903	1998	5	2500	24
с. Борисівка	1606	1686	5	2000	20
с. Дельжилер, с. Ново-Олексіївка	4071	4274	5	5100	20
с. Глибоке	994	1044	5	1200	17
с. Нерушай	1612	1693	5	2000	20
с. Струмок	1727	1813	5	2000	14
с. Спаське	733	770	5	1000	17
Всього	24332	25548		31800	

Питання благоустрою населених пунктів, функціонального зонування та розміщення окремих зон у планах населених пунктів.

Населені пункти Татарбунарської міської територіальної громади мають низький рівень благоустрою - централізованим водопостачанням забезпечено 97% населення, централізованим водовідведенням - 45 % населення, централізованим теплопостачанням - 12% населення (багатоквартирна забудова).

Сільські населені пункти не забезпечені централізованим водопостачанням, водовідведенням та теплопостачанням.

Житловий фонд

Житловий фонд міста Татарбунари становить 185 багатоквартирних житлових будинків та 3032 одноквартирних будинків з присадибними ділянками, в селах наявні індивідуальні будинки з присадибними ділянками.

Житловий фонд населених пунктів Татарбунарської міської ради

Таблиця 3.2.

№	Населений пункт	Загальна площа населеного пункту, га	Кількість дворів, од	Багатоквартирні будинки, од
1	м. Татарбунари	955,4840	3032	185
2	с. Баштанівка	157,88	339	-
3	с. Білолісся	426,13	674	1
4	с. Борисівка	166,00	569	-
5	с. Глибоке	258,00	460	1
6	с. Дельжилер	587,6592	1268	7
7	с. Нова Олексіївка	13,69	37	-
8	с. Нерушай	411,00	763	3
9	с. Струмок	393,39	667	-
10	с. Спаське	177,92	205	-
	Всього	3547,1532	8014	197

В багатоквартирному фонді наявні будинки від 1-го до 5-ти поверхів.

Мешканці багатоквартирної забудови в м. Татарбунари складають 12 % населення, а мешканці садибної забудови складають 88%.

Наявний житловий фонд населеного пункту (приватний сектор) та його розподіл за типами забудови і рівнем благоустрою (станом на початок 2023 р.).

Таблиця 3.3

№ з/п	Населений пункт	Кількість будинків	Кількість квартир	Кількість будинків обладнаних			
				водопроводом	каналізацією	центральним опаленням	газом
1	м.Татарбунари	3217	4354	4354	4354	-	-
2	Сільські населені пункти	4809	4865	4865	-	-	-

3.2. Характеристика поточного стану довкілля

Нижченаведені характеристики стану окремих складових навколишнього природного середовища, на основі аналізу яких виконано екологічне обґрунтування схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради.

Стан повітряного басейну.

За метеорологічними умовами територія Татарбунарської міської ради характеризується низьким потенціалом забруднення атмосферного повітря за несприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення). Показники забруднення атмосферного повітря знаходяться у постійному динамічному стані.

ІЗА – «індекс забруднення атмосфери» по населеному пункту емпірично обраховується як низький (<3), що пояснюється відсутністю потужної промислової виробничої діяльності. Основний обсяг викидів припадає на садибне опалення та діяльність автотранспорту.

На обліку Департаменту значяться 7 об'єктів господарювання, які здійснюють викиди

забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (термін дії Дозволів - необмежений)

Інформації щодо незадовільного стану атмосферного повітря території Татарбунарської ради до Департаменту екології та природних ресурсів Одеської облдержадміністрації не надходило. Екологічний стан населених пунктів у частині атмосферного повітря можна вважати задовільним.

Дані про стан забруднення атмосферного повітря.

У Білгород-Дністровському районі Одеської області відсутні пости спостереження Гідрометеоцентру Чорного та Азовського морів по контролю за станом атмосферного повітря.

Рівень забруднення атмосферного повітря населених пунктів Татарбунарської міської ради надані відповідно наказу Мінекоресурсів від 30.07.2001 р, №286 «Про затвердження порядку визначення величин фонових концентрацій забруднювальних речовин в атмосферному повітрі».

Відомості щодо стану забруднення атмосферного повітря

Таблиця 3.4.

№ з/п	Забруднююча речовина		Норматив якості атмосферного повітря	Гігієнічні нормативи		Фонова концентрація, мг/м ³	Середньорічна концентрація, мг/м ³	Максимальна зразових конц. мг/м ³
	Код	Найменування		ГДК мг/м ³	ОБРВ мг/м ³			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	06000/337	Оксид вуглецю	-	5	-	0,4	-	-
2	04001/301	Діоксид азоту	-	0,2	-	0,02	-	-
3	05001/330	Сірки діоксид	-	0,5	-	0,008	-	-
4	03000/2902	Речовини в вигляді суспенд.тв.частинок (мікрочастинки та волокна)	-	0,5	-	0,05	-	-

В цілому на території Татарбунарської міської ради загальний рівень забруднення повітря на протязі останніх років не змінюється. Екологічна обстановка в частині стану атмосферного повітря в районі задовільна.

Стан водних ресурсів.

Водопостачання населених пунктів Татарбунарської міської ради.

Забезпечення питною водою населених пунктів створює нормальні умови для культурно-побутового життя і роботи населення, подальшого розвитку усіх галузей господарства.

Основними джерелами водопостачання на території району є підземні води верхньосарматських і понтичних водоносних горизонтів та поверхневі води р. Дунай, водотоків, водосховищ, ставків.

Водосховища, ставки використовуються для зрошення, поливу зелених насаджень.

Водопостачання населених пунктів Татарбунарської міської територіальної громади здійснюється з різних джерел, а саме:

В м.Татарбунари: джерело водопостачання - 24 артезіанські свердловини, із загальним дебітом – 112,5 м³/на годину;

В с.Білолісся: джерело водопостачання - 5 артезіанських свердловин, із загальним дебітом – 32,5 м³/на годину.

В с.Борисівка: джерело водопостачання- 4 артезіанські свердловини, із загальним дебітом – 14 м³/на годину.

В с.Глибоке: джерело водопостачання- 2 артезіанські свердловини, із загальним дебітом – 7 м³/на годину.

В с.Дельжилер: джерело водопостачання - водогін з р.Дунай, який обслуговується Кілійським міжрайонним управлінням водного господарства (далі КМУВГ), з обсягом споживання – 56564 м³/на рік.

В с.Нова Олексіївка: джерело водопостачання - 1 артезіанська свердловина, з дебітом – 3,5 м³/на годину.

В с.Нерушай: джерело водопостачання - 2 артезіанські свердловини, із загальним дебітом – 9 м³/на годину.

В с.Струмок, с.Спаське: джерело водопостачання - водогін з р.Дунай, який обслуговується Кілійським міжрайонним управлінням водного господарства (далі КМУВГ), з обсягом споживання – 44837 м³/на рік.

В с.Баштанівка: джерело водопостачання - водогін з р.Дунай, який обслуговується КМУВГ, з обсягом споживання – 16008 м³/на рік.

Каналізування

На обліку Департаменту екології та природних ресурсів ОДА знаходиться КП “Водопостачальник” м. Татарбунари, яке здійснює скид зворотних вод в р. Когильник та має затверджений в Департаменті проект норм гранично допустимого скидання (ГДС) забруднюючих речовин.

Каналізаційні очисні споруди повної біологічної очистки КП “Водопостачальник” м. Татарбунари проектною потужністю 1100,0 м³/добу призначені для очистки стічних вод підприємств, організацій, установ та населення м. Татарбунари. Скид стічних вод здійснюється у р. Когильник. На сьогодні очисні споруди працюють задовільно.

В інших населених пунктах громади КОС відсутні. Стічні води надходять у вигреби непроникливого типу чи вигреби-поглинувачі. Незначна кількість об'єму стічних вод вивозяться за договором на очисні споруди чи асенізаційні поля звалища.

Стан ґрунтів

В цілому, фактор забруднення ґрунтового покриву, має локальне поширення і пов'язаний

з промисловими (складськими) та комунальними територіями. Забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних та поверхневих вод через незадовільний стан покриття вулиць, недостатньої кількості зелених насаджень.

На обліку у Департаменті екології та природних ресурсів ОДА на території Татарбунарської ради значилося 5 суб'єктів господарювання, які здійснювали господарську діяльність з утворення відходів, і яким необхідно щорічно реєструвати декларацію про утворення відходів.

Потенційними територіями, де можливе забруднення ґрунтів із перевищенням нормативних ГДР по бактеріологічним та хімічним показникам, є кладовища, та існуючі сміттєзвалища населених пунктів Татарбунарської міської ради.

В 2022р. проводилось геохімічне обстеження території, прилеглих до полігонів ТПВ населених пунктів. Дослідження проб ґрунту показали, що на відстані 100м від межі сміттєзвалищ на глибині 2,0м концентрації небезпечних речовин у ґрунтах не відповідають нормативам ГДК згідно Постанові КМУ №1325 від 15.12.2021р в таких населених пунктах: в с.Баштанка – перевищення за показниками свинець, манган; в с.Білолісся – перевищення за показниками свинець, марганец, цинк, кадмій; в с.Дельжилер – перевищення за показником свинець; в с.Нерушай – перевищення за показниками манган, цинк. В інших населених пунктах перевищень не спостерігалось.

На подальшій стадії моніторингу ґрунту необхідно буде проводити аналіз стану ґрунту на межі СЗЗ сміттєзвалищ (300м) згідно проекту реконструкції сміттєзвалищ.

На території Татарбунарської міської ради знаходяться 8 паспортизованих місць видалення відходів, які розташовані поза межами населених пунктів: с.Баштанівка, с.Білолісся, с.Борисівка, с.Глибоке, с. Дельжилер, с. Нерушай, с.Струмок, м.Татарбунари.

Інформація щодо власників які здійснюють утримання та експлуатацію спеціально відведених місць, об'єктів захоронення побутових відходів

Таблиця 3.5.

№ п/п	Місце розташування МВВ, балансоутримувач, код ЄДРПОУ	Площа, орієнтовний об'єм МВВ	Тип власності	Координати
1.	Татарбунарська міська рада 37197846 м.Татарбунари	15,0/375,0	комунальна	Ш.45.50 55.64 С Д 29 34 53.05 В
2.	Татарбунарська міська рада 37197846 с.Струмок	2,0/120,0	комунальна	Ш 45 44 24,69 Д 29 24 24.19 В
3.	Татарбунарська міська рада 37197846 с.Нерушай	3,0/51,0	комунальна	Ш 45 40 14.96 С Д 29 31 38.26 В
4.	Татарбунарська міська рада 37197846 с.Білолісся	2,0/95,0	комунальна	Ш 45 52 53.42 С Д 29 41 42.52 В

5.	Татарбунарська міська рада 37197846 с.Борисівка	2,0/80,0	комунальна	Ш 45 48 08.67 С Д 29 37 27.55 В
6.	Татарбунарська міська рада 37197846 с.Глибоке	2,0/39,0	комунальна	Ш 45 43 12.83 С Д 29 32 34.36 В
7.	Татарбунарська міська рада 37197846 с.Дельжилер	8,0/115,0	комунальна	Ш 45 48 55.28 С Д 29 29 08.85 В
8.	Татарбунарська міська рада 37197846 с.Баштанівка	2,0/42,0	комунальна	Ш 45 41 17.77 С Д 29 28 22.16 В

Паспорта місць видалення відходів були погоджені у 1999 році. У 2017 році був здійснений перегляд і оновлення даних паспорта МВВ с.Струмок.

Категорія небезпечності – малонебезпечні. З 2021 року балансоутримувачем всіх паспортизованих МВВ громади є Татарбунарська міська рада.

**Перелік сміттєзвалищ, їх місце розташування та обсяг
накопичення відходів**

Таблиця 3.6.

№ п/ п	Назва об'єкту	Місце розташування	Проектна місткість тис.м ³	Потужність тис.м ³ /рік	Площа полігону ,га		Приблизно наповнення %
					Площа відчуд- ження	Площа відчуд- ження	
1	МВВ	м.Татарбунари	1800,0	26.7	15	12	75
2	МВВ	с. Струмок	90,0	2. 2	2.0	1.8	80
3	МВВ	с. Баштанівка	45,0	0.9	2,0	1,0	50
4	МВВ	с.Дельжилер	450,0	2.5	8,0	6.5	70
5	МВВ	с.Білолісся	90,0	2.4	2,0	1.5	65
6	МВВ	с.Борисівка	75,0	2.0	2,0	1.5	70
7	МВВ	с.Нерушай	125,0	1.5	3,0	2,0	65
8	МВВ	с.Глибоке	85,0	0.9	2,0	1.5	70

Загальна характеристика полігону м. Татарбунари

Місце розміщення – землі Татарбунарської міської ради. Площа ділянки – 15 га

Райони обслуговування – м.Татарбунари

Розмір санітарно-захисної зони згідно ДСП №173 від 19.06.93 - 500м - дотримується.

Наявність під'їзних шляхів та їх благоустрій – є в наявності, частково з твердим покриттям.

Рух по території звалища здійснюється згідно затвердженої схеми.

Для обслуговування сміттєзвалища спецтехніка, обслуговуючий персонал – відсутні.

Для підтримання місць видалення відходів в належному стані періодично, на договірних умовах, залучаються суб'єкти господарювання з важкою технікою (Т-75, Т-150) якими здійснюється буртування ТПВ, обваловка МВВ, облаштування під'їзних шляхів.

Більша частина сміттєзвалищ експлуатується з наступними порушеннями:

- не здійснено належне приймання і контроль відходів;
 - неналежним чином проводиться робота з оновлення паспортів сміттєзвалищ;
 - відсутні споруди щодо вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату;
 - не здійснюється спостереження за станом забруднення навколишнього природного середовища в районі сміттєзвалищ;
 - відсутні інструкції з експлуатації МВВ, щорічні технологічні плани організації робіт із захоронення відходів;
 - відсутність належної системи санітарної очистки населених пунктів, яка б забезпечувала регулярний вивіз і знешкодження побутових відходів, що призводить до стихійних звалищ.
- Вирішення цих проблем на території району дозволить поліпшити стан ґрунтів.

Радіаційне забруднення

У Департаменті екології та природних ресурсів ОДА відсутні дані щодо перевищення рівня природного радіаційного фону і вмісту штучних та природних радіонуклідів в межах населених пунктів Татарбунарської міської ради.

Згідно постанови КМ України №106 від 23.07.1991р. і №600 від 29.08.1994 р., територія Татарбунарської ради не входить у перелік територій, забруднених у результаті аварії на ЧАЕС. Природна радіоактивність не перевищує допустимі норми, виходи радону на поверхню, не зафіксовані.

Характеристика природно-заповідного фонду

Відповідно до пункту 4 статті 15 Закону України «Про екологічну мережу України» регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності.

Відповідно Регіональної схеми формування екологічної мережі Одеської області, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 20.05.2011 №136-IV, територія Татарбунарської міської ради входить до складу до Сасик –Когильницького (12) регіонального коридору, Азово-Чорноморського національного природного коридору, Нижньо-Дунайського природного регіону (М1) Всеєвропейської екологічної мережі.

Формування, збереження та раціонально, невиснажливе використанням екологічної мережі регулюється Законами України «Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки» та «Про екологічну мережу

України».

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень, на основі регіональної схеми формування екологічної мережі Одеської області, повинні забезпечити розроблення та виконання місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень відповідно до вимог Закону України «Про екологічну мережу України».

Характеристика існуючого стану санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради

Однією з найбільш гострих екологічних проблем Татарбунарського району, які відносяться до категорії таких, що істотно впливають не тільки на соціально-економічний стан суспільства, але й на екологічну безпеку, є проблема утворення, зберігання, утилізації та знешкодження токсичних, промислових та побутових відходів.

Керуючись ст. 21 Закону України «Про відходи», питання щодо розміщення на своїй території об'єктів поводження з відходами, створення полігонів для поховання відходів, ліквідація неконтрольованих та несанкціонованих звалищ, тощо, вирішуються органами місцевого самоврядування.

Вивіз та знешкодження твердих відходів селища міського типу та більшості сіл здійснюється на сміттєзвалищах району. Спецавтотранспорт, що використовується для вивозу сміття на 80% фізично зношений і потребує заміни. У більшості населених пунктів району спеціалізовані автомобілі зовсім відсутні, тому значна частина твердих побутових відходів вивозиться на сміттєзвалища самовивозом без дотримання норм і правил складування.

З кожним роком утворення побутових відходів на території населених пунктів Татарбунарської міської ради збільшується, при цьому значні їх обсяги розміщуються на полігонах та звалищах, які розташовані в неприйнятних для цього місцях, неналежним чином спроектовані та експлуатуються. Таке становище призводить до інтенсивного забруднення атмосфери, підземних вод (практично на жодному зі звалищ не знешкоджується фільтрат) та чинить негативний вплив на здоров'я населення. Значна частина побутових відходів концентрується на стихійних сміттєзвалищах, які формуються, як правило, біля населених пунктів, приватному житловому секторі, зонах відпочинку та в інших місцях. Органами місцевого самоврядування постійно проводиться робота по ліквідації даного явища.

До основних проблем санітарного очищення території відносяться:

- відсутня цілісна система поводження з побутовими відходами (контролю за утворенням, перевезенням, розміщенням та утилізацією);
- слабкий розвиток індустріальних методів переробки твердих побутових відходів;
- накопичення відходів на території, низький рівень їх утилізації;
- відсутні системи роздільного збору побутових відходів;

- недостатня потужність сміттєзвалищ та сучасних полігонів захоронення твердих побутових відходів;
- більшість сміттєзвалищ та полігонів для захоронення твердих побутових відходів не узаконені, та не відповідають існуючим санітарним та екологічним вимогам;
- не розроблені схеми санітарного очищення населених пунктів.
- збір відходів здійснюється по застарілій технології, в основному використовується застаріле, зношене устаткування й транспортні засоби;
- велика кількість стихійно виниклих смітників.

Схема збирання змішаних побутових відходів.

Станом на 01.01.2023р. у м.Татарбунари впроважені наступні схеми збирання та вивезення побутових відходів.

Організація та порядок збирання, перевезення, перероблення побутових відходів відповідно до встановлених державних правил і норм проводиться за єдиною планово-регулярною системою.

Планово-подвірна система збирання побутових відходів (контейнерний метод збору відходів) застосовується для збору відходів від населення багатоквартирних будинків організацій, установ, закладів та частково населення садибної забудови та здійснюється в певний встановлений час (день тижня).

Планово-поквартирна системи збирання побутових відходів (за безконтейнерним методом збору побутових відходів) застосовується для збору відходів в зонах садибної забудови з використання пакетів для сміття та здійснюється в певний встановлений час (день тижня).

По окремих установах, закладах та організаціях, вивіз твердих побутових відходів здійснюється в певний встановлений час (день тижня).

Збирання ремонтних і великогабаритних відходів здійснюється не здійснюється.

Збирання рідких відходів здійснюється за заявочною системою асенізаційною машиною.

Таким чином від організацій, установ і закладів, жителів багатоквартирної забудови вивезення ТПВ здійснюється за планово-регулярною системою при якій утворювачі відходів в зручний для себе час виносять відходи в контейнери де відходи за графіком завантажуються в сміттєвоз і вивозяться для розміщення на полігоні.

Для мешканців садибної забудови вивезення ТПВ хоча і здійснюється за планово-регулярною системою однак застосування планово-поквартирної системи менш зручне для мешканців що змушує їх виносити відходи лише в певний встановлений час (день тижня).

Рівень охоплення планово-регулярною системою санітарного очищення в місті становить 100%. Для збору твердих побутових відходів застосовується як планово-подвірна так і планово-поквартирна системи збирання побутових відходів.

На сьогоднішній день вивезенням та розміщенням відходів в м. Татарбунари займається комунальне підприємство «ВОДОПОСТАЧАЛЬНИК», яке здійснює санітарне очищення наявними технічними засобами.

У розпорядженні підприємства є один колісний трактор МТЗ-80 з автоприцепом 2ПТС4 з посиленими високими бортами для безконтейнерного очищення та один сміттевоз з боковим завантаженням контейнерів на базі МАЗ-5337. Для вивезення рідких відходів є одна асенізаційна машина. Вся техніка після проведення заходів з санітарного очищення міста ставиться на зберігання та обслуговування на спеціально відведенні площадки зазначеного підприємства. Навколо КП «ВОДОПОСТАЧАЛЬНИК» затвердженою містобудівною документацією встановлено санітарно-захисну зону 100м.

Вивезення твердих побутових відходів в місті здійснюється контейнерним і безконтейнерним методом за визначеними 10 маршрутами.

Контейнерним методом здійснюється санітарне очищення у центральній частині міста Татарбунари та у місцях щільної багатоповерхової забудови, де наявні майданчики з контейнерами для роздільного збирання твердих побутових відходів (окремо збирається пластик, папір, скло). На контейнерах зазначено їх призначення. Контейнери зі змішаним збором ТПВ розміщені на більшості підприємств, установ та організацій всіх форм власності.

Безконтейнерним методом санітарне очищення проводиться на інших територіях міста (присадибні ділянки, прибирання вулиць, тощо).

Вивезення ТПВ в м. Татарбунари здійснюється в робочі дні по маршрутам, по яким графіки руху та час вивезення доведені до всіх зацікавлених осіб в місті.

**Дані про наявний парк спеціально обладнаної техніки
для збирання та перевезення ТПВ у м. Татарбунари**

Таблиця 3.7

№ з/п	Призначення машини	Марка машини	Місткість кузова м ³	Вантажопідйомність, т	Тип завантаження (для сміттевозів)		Наявна кількість од.	Процент зношення
					бокове	заднє		
1	Сміттевоз вантажний	МАЗ-5337	18	19	бокове	-	1	80
2	Колісний трактор	МТЗ-80 з автоприцепом 2ПТС4	-	16	бокове	-	1	80

Змішані ТПВ, які утворюються у житловому секторі багатоквартирної забудови збираються в стандартні незмінювані контейнери місткістю 1,1 м³ та 0,75 м³ і вивозяться сміттевозом та збиральним трактором з причепом за планово-регулярною системою за встановленими маршрутами і графіками, розробленими перевізником та погодженими із замовниками послуг – утворювачами відходів.

У житловому секторі індивідуальної забудови ТПВ збираються і вивозяться сміттєвозом та збиральним трактором з причепом безконтейнерним методом за планово-регулярною системою за встановленими маршрутами і графіками.

Вивезення відходів здійснюється на договірних засадах між утворювачем відходів (споживачем послуг) та перевізником (виконавцем послуг).

Єдиним перевізником побутових відходів у м.Татарбунари є КП «ВОДОПОСТАЧАЛЬНИК».

Пункти збору вторсировини в населених пунктах м.Татарбунари відсутні, сортувально-переробні підприємства та інші місця вивезення відходів відсутні.

В населених пунктах с.Баштанівка, с.Білолісся, с.Борисівка, с.Глибоке, с. Дельжилер, с.Нова Олексіївка, с. Нерушай, с.Струмок, с.Спаське вивезення твердих побутових відходів у місця видалення відходів здійснюється переважно безконтейнерним методом (без графіків та без встановлених маршрутів) самостійно підприємствами, установами та домогосподарствами, у зв'язку з відсутністю на цих територіях спеціалізованих підприємств зі спецтехнікою які б надавали послуги з вивезення ТПВ.

Таким чином, в населених пунктах Татарбунарської міської ради існують слідуючі основні проблеми у сфери управління відходами:

- *система роздільного збирання ресурсоцінних відходів знаходиться у незадовільному стані;*

- *відсутні спеціалізовані пункти збирання відходів такі, що передбачені Національною стратегією управління відходами до 2030 року, а саме ті, які забезпечують приймання таких видів відходів:*

- *небезпечних відходів у складі побутових;*
- *великогабаритних відходів (меблів, великих речей домашнього вжитку тощо);*
- *садових та паркових відходів біологічного походження (трави, листя, гілок тощо);*
- *відходів будівельно-ремонтних робіт.*

3.3. SWOT-аналіз стану системи управління та поводження з твердими побутовими відходами в Одеській області

При розробці Регіонального плану управління відходами в Одеській області на період до 2030 року додатковим інструментом оцінки стану та шляхів удосконалення системи управління та поводження з ТПВ фахівцями виконання РПУВ був застосований SWOT-аналіз.

SWOT-аналіз (Strengths - сильні сторони, Weaknesses - слабкі сторони, Opportunities - можливості, Threats - загрози) є одним із інструментів оцінки стану та шляхів удосконалення системи управління та поводження з ТПВ. Причому, екологічні аспекти системи управління та поводження з ТПВ погоджуються паралельно з економічними, соціальними,

технологічними та іншими факторами.

Таблиця SWOT-аналізу допомагає структурувати всю отриману інформацію. Таблиця складається з чотирьох полів, в яких послідовно перераховуються сильні сторони, слабкі сторони, можливості і загрози. Для зручності складові матриці SWOT-аналізу відображені у вигляді таблиці 3.8.

Сильні сторони, слабкі сторони, можливості і загрози системи управління та поводження з твердими побутовими відходами в Одеській області

Таблиця 3.8

Сильні сторони (S): - наявність Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року; - наявність проекту «Програми поводження з твердими побутовими відходами в Одеській області на 2018-2022 роки»; - наявність нормативно-законодавчої бази у сфері управління та поводження з твердими побутовими відходами; - наявність «Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами»; - позитивний досвід ЄС та інших розвинених країн в сфері ефективного управління та поводження з твердими побутовими відходами; - наявність системи збирання і видалення твердих побутових відходів; - наявність міських полігонів твердих побутових відходів; - наявність підприємств з переробки, оброблення і утилізації небезпечної складової твердих побутових відходів; - започаткування елементів роздільного збирання твердих побутових відходів; - поступове формування у населення свідомості щодо необхідності відокремлення від загального потоку твердих побутових відходів ресурсоцінних компонентів.
Слабкі сторони (W) - тенденція до зростання масштабів генерації і накопичення твердих побутових відходів; - відсутність системного підходу до створення ефективного управління та поводження з твердими побутовими відходами; - недостатнє фінансування сфери управління та поводження з твердими побутовими відходами; - низький рівень реалізації попередніх регіональних програм управління та поводження з твердими побутовими відходами; - низький рівень утилізації ресурсоцінних компонентів твердих побутових відходів; - відсутність сміттеперевантажувальних станцій і сміттепереробних підприємств; - несприятливі санітарно-гігієнічні умови на контейнерних майданчиках; - відсутність системи роздільного збирання твердих побутових відходів; - відсутність логістичних схем збирання та видалення твердих побутових відходів; - відсутність системи відокремлення та знищення або утилізації небезпечних складових твердих побутових відходів; - відсутність достовірної інформації щодо морфологічного складу твердих

побутових відходів;

- велика кількість (608) сміттєзвалищ, їх незадовільний стані та їх експлуатація з порушенням природоохоронного законодавства та вимог санітарно-епідеміологічної безпеки;
- відсутність системи відбору біогазу на існуючих «полігонах» твердих побутових відходів;
- наявність несанкціонованих стихійних звалищ твердих побутових відходів;
- низький рівень зацікавленості населення щодо збирання ресурсоцінних компонентів твердих побутових відходів і здачі їх в пункти прийому вторинних ресурсів;
- недостатній рівень культури населення в сфері екологічно небезпечного поводження з твердими побутовими відходами;
- погіршення санітарно-гігієнічних умов мешкання населення в результаті невдосконалості системи поводження з твердими побутовими відходами;
- недостатня активна роль ЗМІ в популяризації можливостей використання ресурсоцінних компонентів твердих побутових відходів серед населення

Можливості (О)

- наукове обґрунтування регіонального плану управління та поводження з твердими побутовими відходами з позицій системного підходу;
- розробка комплексу заходів щодо мінімізації утворення і накопичення обсягів твердих побутових відходів;
- диференціація потоків твердих побутових відходів з обов'язковим відокремленням органіки, що легко розкладається;
- відокремлення небезпечної складової твердих побутових відходів, її знешкодження або утилізація;
- створення сміттесортувальних станцій і сміттєпереробних підприємств;
- створення сучасних міжрайонних (регіональних) полігонів твердих побутових відходів у межах кластерів, виділених після адміністративної реформи;
- створення умов для зацікавленості населення щодо збирання ресурсоцінних компонентів твердих побутових відходів і здачі їх в пункти прийому вторинних ресурсів;
- проведення комплексу інформаційних заходів щодо залучення широких верств населення до поліпшення рівня поводження з твердими побутовими відходами

Загрози (Т)

- істотне збільшення обсягів утворення і накопичення твердих побутових відходів (особливо влітку - у період різкого зростання числа рекреантів);
- відсутність належного фінансування сфери управління та поводження з твердими побутовими відходами;
- невиконання завдань регіональних програм управління та поводження з твердими побутовими відходами;
- збільшення частки небезпечної складової твердих побутових відходів (медичних, ртутьвмісних тощо).
- обмеженість площ, сприятливих для розміщення сучасних міжрайонних полігонів за фізико-географічними, інженерно-геологічними, гідрогеологічними, техногенними та соціально-економічними показниками;
- низька ефективність інформаційних заходів щодо залучення широких верств населення до поліпшення рівня поводження з твердими побутовими відходами.

На основі одержаної таблиці будується SWOT -матриця, яка допомагає зробити правильні висновки з проведеного аналізу (таблиця 2.59).

Це 4 квадранти з тактичними діями, які допомагають ефективніше використовувати сильні сторони, знизити загрози від зовнішніх факторів і ефективно використовувати можливості (табл.

- **квадрант SO** (сильні сторони і можливості) показує, які переваги слід використовувати, щоб отримати віддачу;
- **квадрант JO** (слабкі сторони і можливості) показує, за рахунок яких чинників можна подолати слабкості;
- **квадрант ST** (сильні сторони і загрози) показує, як переваги можна використовувати для нейтралізації загроз;
- **квадрант WT** (слабкі сторони і загрози) показує, що потрібно зробити, аби мінімізувати негативні фактори.

Отже, на підставі аналізу сильних і слабких сторін, можливостей і загроз був сформований комплекс першочергових факторів, попарний аналіз яких дозволяє визначити основні стратегічні напрямки формування системи управління та поведіння з твердими побутовими відходами в Одеській області.

Таким чином, в результаті проведених досліджень були проаналізовані сильні і слабкі сторони, можливості і загрози, що дозволив визначити основні напрямки формування системи управління та поведінки з ТПВ в Одеській області.

Аналогічний підхід можна застосувати до аналізу існуючого стану управління відходами населених пунктів Татарбунарської міської ради.

Матриця SWOT-аналізу

Таблиця 3.9

	Можливості (О)	Загрози (Т)
Сильні сторони (S)	<i>Квадрант SO</i> Актуалізація та активізація (у тому числі фінансова) законодавчих норм щодо поведінки з ТПВ. Нормативне закріплення вимоги відокремлення органіки, що легко розкладається, у момент її утворення.	<i>Квадрант ST</i> Створення регіональних програм щодо поведінки з ТПВ з обов'язковим урахуванням сучасного стану наукових досліджень та розробок. Виведення системи поведінки з ТПВ з несанкціонованого руху матеріальних ресурсів. Інформаційне супроводження втілення сучасних методів та способів поведінки з ТПВ (у тому числі - диференціації мешканцями легкорозкладуваних компонентів ТПВ у момент їх утворення).

Слабкі сторони (W)	<i>Квадрант ЖО</i> Реалізація передових методів і способів поводження з ТПВ (диференціація загального потоку ТПВ), яка призведе до зберігання ресурсоцінних властивостей компонентів ТПВ та різкому зменшенню кількості ТПВ, що депонується на полігонах.	<i>Квадрант WT</i> Будівництво сміттесортувальних та сміттєпереробних підприємств, діяльність яких дозволить скоротити кількість потрібних полігонів. Будівництво біохімічних підприємств з виробництва біогазу та органіко-мінерального добрива. Створення підприємств щодо знешкодження/утилізації/знищення небезпечних компонентів ТПВ. Створення спеціальних полігонів для захоронення промислових відходів, які не підлягають утилізації, та «хвостів», які не підлягають утилізації після знешкодження/знищення небезпечних компонентів ТПВ. Підвищення екологічної свідомості мешканців в питаннях поводження з ТПВ.
----------------------------------	---	---

Застосувавши SWOT-аналіз для аналізу існуючої системи поводження з відходами Татарбунарського району, можна дійти такого висновку:

систему управління та поводження з ТПВ як в Одеській області так й в населених пунктах Татарбунарської міської ради потрібно формувати і реалізувати за 4 напрямками:

- 1) втілення системи поводження з ТПВ в населених пунктах Татарбунарської міської ради (відділення органічної фракції, що легко розкладається та небезпечних відходів, створення пунктів і центру рециклінгу тощо);
- 2) робота на полігоні (будівництво сміттесортувального підприємства, створення біохімічної переробки - компостування, отримання біогазу);
- 3) розробка логістичного обслуговування (перехід на малогабаритні сміттєвози - окремі машини для окремих компонентів ТПВ або машини з окремими секціями без підпресування відходів);
- 4) просвітницька робота з населенням, підготовка кадрів, реклама тощо.

3.4. Оцінка сприятливості території Татарбунарської міської ради для розміщення полігонів твердих побутових відходів

Регіональним планом управління відходами Одеської області на період до 2030 року розглядалось питання сприятливості територій Одеської області для розміщення полігонів твердих побутових відходів.

«Для реалізації регіонального підходу необхідно обґрунтувати шляхи управління та поводження з ТПВ на всіх стадіях. Оскільки повна переробка та утилізація ТПВ, тобто досягнення рівня нульових відходів (*Zero Waste*), навряд чи, можливо в найближчому майбутньому, а тому проектування та створення сучасних полігонів ТПВ (ПТПВ) є актуальною задачею для Одеської області.

Практично всі місця видалення відходів на території області відносяться до категорії В є небезпечними [Екологічний паспорт. Одеська область. Одеса, 2017. URL: https://menr.gov.ua/files/docs/eco_passport (дата звернення 27.07.2021 р.)].

Насамперед, необхідно провести інвентаризацію всіх звалищ ТПВ, зокрема несанкціонованих. При цьому необхідно зафіксувати особливості розташування, розміри, можливі джерела надходження, домінуючі компоненти, а також наявність екологічно небезпечних складових у складі ТПВ. Для перевантажених і закритих звалищ ТМВ доцільно запропонувати рекультивацийні заходи. З урахування того, на території Одеської області налічується велика кількість звалищ ТПВ, пілотний проект комплексу будівництва і експлуатації комплексу переробки недиференційованих твердих ТПВ у м. Теплодар Одеської області методом високотемпературного піролізу несортованих ТПВ, насамперед, повинен бути спрямований на поступову ліквідацію існуючих звалищ ТПВ. Безумовно, процес піролізу володіє кращими показниками у порівнянні зі спалюванням ТПВ, але не менш ефективним є метод плазмової переробки ТПВ, а тому заслуговує увагу пропозиції індійської компанії «NuGreen Energy», якщо економічні показники використання такого методу буде прийнятною для умов Одеської області.

Актуальною проблемою є потреба у створенні нових місць видалення відходів. Розміщення нових звалищ («полігонів») приведе до додаткового техногенного навантаження на складові довкілля. З метою удосконалення системи поводження з ТПВ згідно проекту «Програми поводження з твердими побутовими відходами в Одеській області на 2018-2022 роки» (Проект USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні», 2017) пропонувалося ліквідувати численні сміттєзвалища і побудувати **4 сучасних міжрайонних полігона ТМВ у межах 5 кластерів на території Одеської області.**

Розміщення ПТПВ приведе до додаткового техногенного навантаження на навколишнього природного середовища (НПС), а тому необхідно урахувати існуючий рівень техногенного навантаження. Розміщення міжрайонних ПТПВ повинно базуватися на

ДБН В.2.4-2- 2005 «Полігони твердих побутових відходів. Основи проектування», які містять вимоги то того, де «полігони ТПВ розміщують», де «розміщення полігонів ТПВ допускається» та де «розміщення полігонів ТПВ не допускається». У зв'язку з цим проаналізовані окремі фізико-географічні, інженерно-геологічні, гідрогеологічні та техногенні показники, що визначають можливості розміщення міжрайонних ПТПВ на території Одеської області»

Щодо рівня сприятливості окремих районів для розміщення полігонів ТПВ за окремими показниками можна судити за даними, наведеними в табл. 3.10

Рівень сприятливості території районів Одеської області для розміщення полігонів ТПВ за окремими показниками

Таблиця 3.10

РАЙОН	ПОКАЗНИК								
	1	2	3	4	5	6	7	8	Сума
Подільський	2	2	3	3	2	1	3	1	17
Ананьївський	3	3	3	3	2	1	2	1	18
Балтський	3	3	3	3	1	1	3	1	18
Колимський	3	2	3	3	2	1	2	2	18
Любашівський	3	3	3	3	1	1	2	1	17
Окнянський	3	2	3	3	2	1	2	1	17
Савранський	3	2	3	2	1	1	2	3	17
Березівський	3	2	3	2	1	1	2	2	16
Миколаївський	3	2	3	3	2	1	2	1	17
Ширяївський	3	2	3	3	2	1	2	1	17
Іванівський	3	2	3	2	2	2	2	1	17
Роздільнянський	2	2	3	3	1	2	2	2	17
Великомихайлівський	3	2	3	3	1	1	2	1	16
Захарівський	3	3	3	2	1	1	2	1	16
Лиманський	1	2	3	2	1	2	2	2	15
Біляївський	1	3	2	1	1	2	1	3	14

Овідіопольський	1	1	3	1	2	1	1	3	13
Білгород-Дністровський	2	2	1	1	1	1	3	1	12
Саратський	3	1	3	1	1	1	3	3	16
Татарбунарський	3	2	3	1	2	1	3	3	18
Арцизький	3	2	3	1	2	1	3	3	18
Тарутинський	3	2	3	1	1	1	3	2	16
Ізмаїльський	1	2	2	1	1	1	2	3	13
Кілійський	3	2	1	1	1	1	1	3	13
Болградський	3	2	3	1	1	1	3	3	17
Ренійський	3	2	2	1	1	1	2	3	15

Пояснення до табл 3.4:

Показники: 1 - розрахункові обсяги утворення ТПВ (тис. т/рік); 2 - відносна площа звалищ та «полігонів» ТПВ (%); 3 - модуль техногенного навантаження; 4 - відносна площа ураженості земель ерозійними процесами (%); 5 - відносна площа земель з рівнем

грунтових вод понад 2 метрів (%); 6 - відносна площа розвитку карстових процесів; 7 - відносна площа розвитку техногенних екзогенних; 8 - кількість зсувів у межах району.

Оцінка показників в балах. 3 бали - сприятливі умови; **2 бали** - відносно сприятливі умови; **1 бал** - несприятливі умови.

За отриманими даними не представляється можливим рекомендувати конкретні місця для розміщення полігонів ТПВ, але вони є основою для позитивної або негативної оцінки того чи іншого показника в межах окремого району Одеської області. Наприклад, значні обсяги ТПВ (1) та велика відносна площа сміттєзвалищ («полігонів») ТПВ (2) є негативним фактом. Розміщення полігонів ТПВ є додаткового техногенного навантаження на НПС, а тому ураховується рівень техногенного навантаження, тобто значення модуля техногенного навантаження - показник 3). Чим більше відносна площа ураженості земель ерозійними процесами, тим в перспективі можуть зростати частка порушених земель - ресурсів для розміщення полігонів ТПВ, тому цей фактор (4) оцінюється як позитивний. Оскільки ГВ на ділянці розміщення полігонів ТПВ повинні знаходитися на глибині не менше 2 м від його основи, то відносна площа земель з РГВ понад 2 метрів є позитивним фактором (5). Полігони ТПВ не допускається в зонах розвитку небезпечних геологічних процесів (у т. ч. зсувів і карсту), а тому показники 6 (відносна площа розвитку карстових процесів), 7 (відносна площа розвитку техногенних екзогенних) і 8 (кількість зсувів у межах району) є негативними факторами. Який із вказаних факторів є пріоритетним, на даному етапі досліджень, сказати не представляється можливим.

За проаналізованими фізико-географічними, інженерно- геологічними, гідрогеологічними та техногенними показниками можливості розміщення сучасних міжрайонних полігонів ТПВ, на території районів Одеської області нерівнозначні, але отримані результати дають можливості для вибору конкретної ділянки для розміщення полігону ТПВ».

За показниками, наведеними в таблиці 3.4., загальний показник сприятливості території Татарбунарської міської ради складає **18 одиниць** та по основним показникам оцінюються як позитивні.

Так, по показникам 1 - розрахункові обсяги утворення ТПВ (тис. т/рік), 3 - модуль техногенного навантаження, 7 - відносна площа розвитку техногенних екзогенних, 8 - кількість зсувів у межах району, **оцінка складає 3 бала** – тобто, на території Татарбунарської міської ради існують сприятливі умови для розміщення ПТПВ.

По показникам 2 - відносна площа звалищ та «полігонів» ТПВ (%); 5 - відносна площа земель з рівнем ґрунтових вод понад 2 метрів (%) **оцінка складає 2 бала** – тобто, на території Татарбунарської міської ради існують відносно сприятливі умови для

розміщення ПТПВ.

По показникам 4 - відносна площа ураженості земель ерозійними процесами (%), 6 - відносна площа розвитку карстових процесів *оцінка складає 1 бал* – тобто, на території Татарбунарської міської ради існують несприятливі умови для розміщення ПТПВ.

Таким чином, на подальших стадіях проектування нових, рекультивації, реконструкції існуючих сміттєзвалищ необхідно враховувати сприятливість території Татарбунарської міської ради для розміщення полігонів твердих побутових відходів

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЇ З ПРИРОДООХОРОНИМ СТАТУСОМ

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування було визначено рейтинг ключових екологічних проблем та загроз у сфері поводження з відходами, представлених в таблиці 4.1

Таблиця 4.1

№ в рейтингу	Суть проблеми
	Проблеми та загрози у сфері управління відходами
1	Відсутність дієвої системи роздільного збору, сортування, переробки та утилізації господарсько-побутових відходів, відходів виробництв.
2	Існуючі звалища ТПВ здійснюють значний негативний вплив на довкілля - вони не облаштовані системами захисту підземних вод, ґрунтів. Сміттєзвалища в с.Баштанівка та в с.Струмок потребують закриття та рекльтивації.
3	Наявність несанкціонованих звалищ, які потребують ліквідації/рекультивації
4	Відсутність санкціонованих звалищ, що відповідають екологічним нормам
5	Відсутність сміттесортувальних ліній/ комплексів
6	Відсутність оновлених паспортів сміттєзвалищ, достатньої системи обліку.
7	Вплив більшості місць захоронення ТПВ на навколишнє природне середовище залишається невідомим з причини відсутності системи моніторингу впливу місць захоронення ТПВ на довкілля.
	Проблеми та загрози у сфері поводження з небезпечним відходами
8	Відсутність єдиної системи обліку небезпечних відходів, що призводить до неконтрольованого видалення небезпечних відходів на полігони ТПВ і збільшення їх небезпечної дії в місцях накопичення
9	Відсутність у діючих системах обліку і звітності повної інформації про утворення та подальші операції з поводженням з небезпечними відходами призводить до неможливості визначення фактичних об'ємів утворення небезпечних відходів в регіоні.
10	Відсутність системи належного планування управління небезпечними відходами на рівні суб'єктів господарювання призводить до неможливості розробки ефективних заходів у сфері управління небезпечними відходами
11	Використання застарілих технологій у виробництві призводить до утворення великих об'ємів небезпечних відходів та підвищення санітарно - епідеміологічної

	небезпеки в місцях утворення небезпечних відходів
12	Відсутність спеціального контейнерного парку, призначеного під окремий вид відходів призводить до потрапляння небезпечних відходів, що належать до різних категорій небезпеки, до єдиного пункту накопичення та підвищення їх небезпечної дії.
13	Відсутність технічних можливостей для перероблення деяких категорій небезпечних відходів, що є передумовою їх неконтрольованого видалення небезпечних відходів на полігони ТПВ.
14	Вивезення утворених небезпечних відходів у місця, що не призначені для їх знешкодження (полігони ТПВ) призводить до підвищення класу небезпеки відходів, що розміщуються на полігонах ТПВ та отримання можливих осередків надзвичайних ситуацій
	Проблеми та загрози поводження з відходами будівництва та знесення
15	Відсутність діючої системи управління цією категорією відходів.
16	Основною інституційною проблемою, пов'язаною з відходами будівництва та знесення, є відсутність єдиної системи обліку, що призводить до складнощів в розробленні ефективних заходів у сфері поводження з відходами даного типу.
17	Відсутність потужностей з перероблення відходів будівництва та знесення призводить до їх накопичення в місцях, не призначених для розміщення відходів (стихийні сміттєзвалища), що в свою чергу призводить до забруднення навколишнього природного середовища.
	Проблеми та загрози управління відходами електричного та електронного обладнання
18	відсутність єдиної системи обліку, що призводить до складнощів в залученні технологій та інвестиційних коштів для їх перероблення та втрати цінних вторинних ресурсів.
19	Змішування об'ємів відходів електричного та електронного обладнання з побутовими великогабаритними відходами призводить до вивозу відходів на полігони ТПВ призводить до забруднення довкілля.
20	Присутність в відходах електричного та електронного обладнання небезпечних речовин (фреон, рідкі метали) може бути причиною виникнення надзвичайних ситуацій в місцях розташування полігонів ТПВ (забруднення ґрунту, повітря, ґрунтових вод).
	Проблеми та загрози поводження з відпрацьованими батареями, батареями та акумуляторами

21	Основною інституційною проблемою, пов'язаною з відпрацьованими батарейками, батареями та акумуляторами, є відсутність єдиної системи обліку, що призводить до складнощів в залученні технологій та інвестиційних коштів для їх перероблення та втрати цінних вторинних ресурсів.
22	Відсутня врегульована нормативно-правовою системою поводження з відпрацьованими батарейками в Україні.
23	Вивезення відходів даного типу на полігони ТПВ може бути однією з причин забруднення навколишнього середовища, оскільки присутність у відпрацьованих батарейках, батареї та акумулятори небезпечних речовин, таких як: свинець, літій, кислоти та лужні сполуки призводять до забруднення найтоксичнішими елементами ґрунт, підземні води, водні ресурси.
24	Низька екологічна свідомість населення щодо роздільного збирання відходів, шляхом відокремлення небезпечних відходів від складу побутових та скид зазначених відходів в непризначених для цього місцях призводить до утворення несанкціонованих сміттєзвалищ та можливих осередків забруднення довкілля..
25	Відсутній досвід співробітництва громад у сфері управління відходами.

Схема санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради спрямована на створення відповідної інфраструктури та визначає завдання, які покликані створити комплексну систему поводження з відходами відповідно до державних будівельних і санітарних норм, тому результатом її впровадження можна очікувати покращення стану навколишнього природного середовища та здоров'я населення, що призведе до створення більш сприятливих умов для життєдіяльності людини, у т.ч. на територіях з природоохоронним статусом.

В рамках CEO для оцінки стану та шляхів удосконалення системи управління та поводження з ТПВ виконано SWOT-аналіз екологічної ситуації, результати якого наведені в таблиці 4.1.

SWOT-аналіз екологічної ситуації в населених пунктах Татарбунарської міської ради
Таблиця 4.1.

Сильні сторони	Слабкі сторони
Комфортні для проживання та ведення господарської діяльності природно-кліматичні умови (м'який помірний клімат)	Низький рівень екологічної грамотності населення.
Невисокий рівень забруднення повітря	Недостатньо розгалужена мережа водопровідно-каналізаційного господарства

Високий потенціал енергозбереження	Незадіяність виробничого потенціалу регіону для вирішення пріоритетних завдань щодо поводження з ТПВ
Значні можливості партнерської взаємодії бізнесу та влади задля покращення стану довкілля в районі	Нормативно-правове не врегулювання стимулювання діяльності щодо поводження з відходами
Розвинута транспортна інфраструктура	Відсутність системи вилучення цінних і небезпечних матеріалів з ТПВ
Суспільне усвідомлення невідкладності вирішення проблеми поводження з побутовими відходами	Застарілий підхід до поводження з твердими побутовими відходами, відсутність підприємств з перероблення сміття та утилізації небезпечних відходів
Високий рівень стурбованості городян щодо стану довкілля в місті	Нерозвинута інфраструктура енерго-, газо-, водо-, тепlopостачання
Наявність природно-заповідного фонду	Відсутність належного громадського контролю за охороною довкілля
Територія належить до середнього ризику інженерно-геологічних умов освоєння, що не створюють додаткових обмежень при виконанні будівельних робіт	Незначний виробничий, підприємницький потенціал, орієнтований на вирішення завдань щодо поводження з відходами
Можливості	Загрози
Використання програмно-цільового методу вирішення проблем у сфері поводження з побутовими відходами	Відсутність мотивації у суб'єктів господарської діяльності щодо вирішення проблеми побутових відходів через високі витрати на їх переробку або утилізацію
Поступове скорочення обсягів відходів, що розміщуються на полігонах	Підвищення витрат, пов'язаних з розміщенням відходів, що зумовлюватиме гальмування темпів економічного зростання регіону
Формування економічних та нормативно-правових засад щодо фінансового, матеріально-технічного, інтелектуального забезпечення вирішення проблеми відходів	Погіршення екологічної ситуації внаслідок негативного впливу відходів, збільшення площі земель під розміщення відходів
Можливість отримання кредитів від міжнародних фінансових установ	

Ймовірний екологічний вплив на складові довкілля
Оцінка ймовірного впливу схеми санітарного очищення на довкілля відповідно
до контрольного переліку

Таблиця 4.2.

Чи може реалізація Схеми спричинити	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
Повітря				
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел		+		
Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел		+		
Погіршення якості атмосферного повітря			+	
Появу джерел неприємних запахів?		+		
Зміни повітряних потоків, вологості, температури або будь які зміни клімату			+	
Водні ресурси				
Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			+	
Поліпшення якості поверхневих вод			+	
Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			+	
Забруднення підземних водоносних горизонтів			+	+
Відходи				
Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів			+	+
Збільшення обсягів переробки побутових відходів з вилученням небезпечних та ресурсоцінних компонентів та їх утилізації			+	+
Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			+	+
Земельні ресурси				
Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			+	
Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			+	
Біорізноманіття				
Негативний вплив на ландшафт міста			+	

Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			+	
Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			+	
Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля			+	
Населення та інфраструктура				
Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території			+	
Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі			+	
Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			+	+
Екологічне управління та моніторинг				
Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			+	+
Погіршення екологічного моніторингу			+	+
Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			+	
Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			+	+
Інше				
Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			+	+
Суттєве порушення якості природного середовища			+	+

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Угода про асоціацію з Європейським Союзом передбачає суттєві зміни екологічної політики України, зокрема у сфері управління відходами. Держава Україна зобов'язалася інтегрувати у вітчизняне законодавство різні норми, закладені у Директивах Європейського Парламенту.

Розробка проекту внесення змін до Схеми санітарного очищення міста Суми базується на сучасних та перспективних технологіях поводження з побутовими відходами і задовольняє вимогам чинного законодавства з питань охорони довкілля та здоров'я населення з урахуванням концептуальних положень та норм Директив Європейського Парламенту:

- Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 р.;
- Директива Європарламенту та Ради про енергоефективність 2012/27/ЄС від 25 листопада 2012.
- Директива Європарламенту та Ради про Відходи 2006/12/ЄС від 5 квітня 2006 р.;
- Директива Ради про небезпечні відходи 91/689/ЄЕС від 12 грудня 1991 р.;
- Директива Ради 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 про наземні сміттєві звалища;
- Рішення Ради 2003/33 від 19 грудня 2002 року про критеріях прийнятності відходів для наземних сміттєзвалищ;
- Директива Ради та Європарламенту 2000/76/ЄС від 4 грудня 2000 року про спалювання відходів.

Основні стандарти управління відходами, що містяться в Директивах Європейського Союзу і які Україна зобов'язалася впровадити у національному законодавстві, спрямовані на захист навколишнього середовища від негативних наслідків антропогенної діяльності.

Рамкова Директива № 2008/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19 листопада 2008 р. "Про відходи та скасування деяких директив".

Це головний документ у цій сфері, який Україна зобов'язана виконати. Вона вважається рамковою, оскільки встановлює межі та шаблони для законодавства. Один із найважливіших прописаних у ній принципів – це принцип створення "ієрархії пріоритетів поводження з відходами".

Директива Ради № 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 р. "Про захоронення відходів".

Відповідно до ієрархії пріоритетів поводження з відходами, захоронення відходів на сміттєзвалищах є найменш бажаним заходом. Тому його слід обмежувати до мінімуму. Але в тому випадку, якщо від цього нікуди не дітися й відходи потрібно захоронити на сміттєзвалищі, потрібно дотримуватись норм, які містяться у цьому документі. Загальна мета згаданої Директиви - запобігання чи зменшення, наскільки це можливо, негативного впливу

на довкілля, зокрема на поверхневі та ґрунтові води, повітря, а також здоров'я людей від захоронення відходів, шляхом запровадження жорстких технічних вимог до відходів та полігонів.

Матеріали схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради розроблено відповідно до Закону України «Про відходи»; Закон України «Про благоустрій населених пунктів», з урахуванням національних та місцевих програм:

- Національний план управління відходами до 2030 року;
- Регіональний план управління відходами в Одеській області до 2030 року;
- Регіональна комплексна програма з охорони довкілля Одеської області на 2023 р.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення визначені згідно листа від 15.06.2023 № 3796/08/04-13/2-23/1652 Департаменту охорони здоров'я Одеської ОДА, та у листі від 05.06.2023 № 1155/06/05-09/2-23/1926 Департаменту екології та природних ресурсів Одеської ОДА та враховувались при розробці схеми санітарного очищення.

У матеріалах схеми санітарної очистки населених пунктів Татарбунарської міської ради прийняті санітарно-гігієнічні, протипожежні, містобудівні та територіальні обмеження згідно з чинними нормативними документами, зокрема:

- дотримання гранично допустимих концентрацій (ГДК) забруднюючих речовин (з.р.) атмосферного повітря населених пунктів;
- обмеження шумового впливу за межами санітарно-захисної зони (СЗЗ) та на території безпосередньо прилеглої до житлової забудови, який не повинен перевищувати нормативно допустимі рівні;
- дотримання вимог Водного кодексу України та Правил умов скидання стічних вод, з метою запобігання забруднення водного середовища;
- дотримання вимог закону «Про заповідний фонд України»;
- обмеження впливу на ґрунти є законодавчими вимогами щодо захисту земель від ерозії, підтоплення, заболочування, деградації, ущільнення, забруднення відходами.

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ.

Згідно з «Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення - це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Кумулятивні наслідки – розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин в наслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація проектних рішень схеми санітарного очищення призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності будуть мати значний сумарний негативний вплив на довкілля, - є незначною. Це пов'язане з тим, що всі види впливів на навколишнє середовище мають незначну за силою та масштабом дію. Незначне збільшення чисельності населення та зв'язаний з цим незначний об'єм утворення відходів, додаткове енергоспоживання при реалізації проектів сміттесортувальної лінії, станції компостування та ін. технологічного обладнання). Тому наявність та розвиток кумулятивних негативних наслідків малоімовірні. Навпоки, реалізація рішень схеми санітарного очищення призведе до позитивного впливу на навколишнє середовище. Для стовідсоткового виявлення кумулятивних наслідків необхідно проводити постійний контроль за якістю ґрунту, харчових продуктів місцевого виробництва, питної води тощо.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) при реалізації рішень схеми санітарного очищення передбачають поетапне будівництво різних об'єктів комунальних, соціальної, інженерної інфраструктури, зв'язаних зі схемою очищення. При цьому на кожному етапі в процесі будівництва та подальшої експлуатації проєктованих об'єктів будуть виникати негативні наслідки у вигляді утворення відходів, емісії забруднюючих речовин в атмосферне повітря, утворення зворотних вод. Можливо, потрібно буде проводити видалення зелених насаджень, зняття і складування поверхневого шару ґрунту. Проте всі ці впливи відносяться до тимчасових і не стануть причиною суттєвого довгострокового погіршення екологічної рівноваги екосистеми населених пунктів.

До довгострокових наслідків (50-100 років) відносяться впливи постійного характеру -

викиди і скиди, шум, утворення відходів в процесі експлуатації об'єктів, передбачених схемою санітарного очищення.

Непостійними довгостроковими впливами є роботи, пов'язані з ліквідацією/рекультівацією сміттєзвалищ, реконструкції об'єктів перероблення відходів, консервацією, припиненням їх існування, заміною обладнання та устаткування, модернізацією тощо.

Можливі ймовірні ризики та негативні наслідки реалізації рішень Схеми:

- відмова від реалізації проектних рішень щодо модернізації існуючих сміттєзвалищ може супроводжуватись ризиками забруднення підземних водоносних горизонтів та ґрунтів;
- ризики несвоєчасного та непослідовного виконання проектних рішень щодо організації системи видалення відходів, роздільного збору відходів, вдосконалення та модернізації парку спецмашин, пов'язаних з великими інвестиціями та капіталовкладеннями. Така ситуація може призвести до забруднення ґрунту, поверхневих та підземних вод, посилення забруднення навколишнього середовища населених пунктів та, отже, до погіршення здоров'я населення та вразливих груп (наприклад, дітей, людей похилого віку, соціально незахищених) тощо;
- у довгостроковій перспективі очікується незначний розвиток економічної діяльності, зростання чисельності населення, що прямопропорційно буде впливати на зростання рівня автомобілізації, споживання ресурсів, утворення відходів і так далі.

Вивчення передбачених в Схемі рішень дозволило оцінити вплив шкідливих факторів на навколишнє середовище, в т.ч. на водне середовище, повітряне середовище, геологічне середовище і ґрунт, клімат і мікроклімат, рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти.

Аналіз рекомендованих рішень дозволив зробити наступні висновки:

- основні джерела впливу на навколишнє середовище – сміттесортувальна станція, станція дегзації, станція компостування, мобільні лінії сортування відходів; інсенираторні установки для спалювання трупів животних, установка сортування та подрібнення будівельних та ремонтних відходів, які розміщуються на полігоні ТПВ.
- основні фактори впливу на навколишнє середовище - забруднення атмосфери викидами забруднюючих речовин (з.р.), акустичний вплив, утворення відходів.

В процесі стратегічної екологічної оцінки був здійснений аналіз впливу реалізації рішень схеми санітарного очищення як на окремі компоненти навколишнього природного середовища, так і сукупний вплив на природні процеси та комплекси. Результати оцінки представлені у вигляді матриці, що містить оцінку на основі рейтингу потенційних наслідків. На основі оцінки окремих заходів проекту було проведено аналіз потенційних кумулятивних впливів, розглянуті заходи для пом'якшення та запобігання виявлених потенційних негативних наслідків реалізації проектних рішень на міське середовище, природні комплекси,

санітарно-гігієнічні умови проживання населення. Огляд потенційних негативних впливів та заходів з їх пом'якшення представлений у таблиці 6.1.

**Оцінка екологічних ризиків кумулятивних ефектів
та можливостей з їх пом'якшення**

Таблиця 6.1

Фактори впливу	Атмосферне повітря	
<i>Рішення проекту Схеми з факторами потенційного негативного впливу</i>	<i>Фактори потенційного кумулятивного впливу (короткий опис)</i>	<i>Запропоновані заходи зменшення впливу</i>
Будівництво станції дегазації (збір, обробка та спалювання звалюваного газу для виробництва електроенергії)	Ризики збільшення викидів забруднюючих речовин від додаткових стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря (когенератційні установки). Ризики збільшення викидів забруднюючих речовин під час перевантаження ТПВ. Ризик розвіювання та рознесення ТПВ на прилеглі території.	На стадії робочого проектування підприємства (розділ ОВД) впровадження сучасних технологій, що виключають (мінімізують) шкідливий вплив на навколишнє середовище, зокрема: розміщення стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин, що забезпечують дотримання СЗЗ; застосування ефективного технологічного обладнання з очисним обладнанням
Ділянки для сортування та подрібнення будівельних, ремонтних відходів, складування та переробки рослинних відходів	Ризики збільшення викидів забруднюючих речовин під час перевантаження ТПВ. Ризик розвіювання та рознесення ТПВ на прилеглі території.	На стадії робочого проектування підприємства (розділ ОВД) впровадження сучасних технологій, що виключають (мінімізують) шкідливий вплив на навколишнє середовище, зокрема: дотримання санітарно-захисної зони (СЗЗ); встановлення захисної огорожі. збір, тимчасове складування та виробничі процеси здійснювати за можливості в закритих приміщеннях або на огорожених ділянках, застосування ефективного технологічного обладнання з очисним обладнанням
Фактор впливу	Водний басейн	
<i>Рішення проекту Схеми з факторами потенційного негативного впливу</i>	<i>Фактори потенційного кумулятивного впливу (короткий опис)</i>	<i>Запропоновані заходи зменшення впливу</i>

Об'єкт сортування	Ризики шкідливого впливу на гідрогеологічне середовище вразі порушення технологічних регламентів виробничих процесів сортування відходів	На стадії робочого проектування підприємства (розділ ОВД) впровадження сучасних технологій, що виключають (мінімізують) шкідливий вплив на навколишнє середовище, зокрема: будівництво локальних очисних споруд рідкої фракції що не підлягає утилізації та стічних вод зливової каналізації.
Ділянки для сортування та подрібнення будівельних, ремонтних відходів, складування та переробки рослинних відходів	Ризики шкідливого впливу на гідрогеологічне середовище вразі порушення технологічних регламентів виробничих процесів перевантаження відходів	На стадії робочого проектування підприємства (розділ ОВД) впровадження сучасних технологій, що виключають (мінімізують) шкідливий вплив на навколишнє середовище, зокрема: будівництво локальних очисних споруд рідкої фракції що не підлягає утилізації та стічних вод зливової каналізації.
Фактор впливу	Ґрунти	
<i>Рішення проекту Схеми з факторами потенційного негативного впливу</i>	<i>Фактори потенційного кумулятивного впливу (короткий опис)</i>	<i>Запропоновані заходи зменшення впливу</i>
Об'єкт сортування	Ризики забруднення ґрунтів у разі порушення технологічних регламентів виробничих процесів сортування відходів	На стадії робочого проектування підприємства (розділ ОВД) впровадження сучасних технологій, що виключають (мінімізують) шкідливий вплив на навколишнє середовище.
Ділянки для сортування та подрібнення будівельних, ремонтних відходів, складування та переробки рослинних відходів	Ризики забруднення ґрунту в разі порушення технологічних регламентів виробничих процесів перевантаження відходів	На стадії робочого проектування підприємства (розділ ОВД) впровадження сучасних технологій, що виключають (мінімізують) шкідливий вплив на навколишнє середовище.

Одним з основних джерел негативного впливу на навколишнє середовище є біогаз, що утворюється в тілі полігону ТПВ.

Під час складування твердих побутових відходів в тілі полігону ТПВ в умовах нестачі кисню, підвищеної температури та вологості відбувається природне анаеробне розкладання органічних відходів. Одним з продуктів цього процесу є біогаз - суміш метану та вуглекислого

газу в середньому в концентрації 50-75 та 25-50% відповідно, з невеликою кількістю домішок (азот, кремній, сірка, сірководень). Як мікродомішки, до складу звалищного газу можуть входити десятки різних органічних сполук. Зміст в складі біогазу тих чи інших компонентів залежить від складу відходів, що складуються на полігоні.

В середньому газогенерації в тілі звалища триває протягом 10-50 років, при цьому питомий вихід газу складає 140-280 м³/т ТПВ.

Через такий хімічний склад, а також наявність у звалищному газі інших небезпечних компонентів, його емісія може чинити негативний вплив на навколишнє середовище, що веде до наступних наслідків: небезпеки пожежі та вибуху; перешкоди для рекультивації полігону ТПВ; поширення відповідного неприємного запаху; виділення токсичних і небезпечних для здоров'я людини складових; негативного впливу на клімат, за рахунок утворення та надходження до атмосфери парникових газів.

Виходячи з цього, звалищний газ, що утворюється на полігоні, підлягає обов'язковому збору та утилізації (обробленню).

Запровадження технології переробки звалищного газу забезпечує наступні переваги:

- зменшення викидів парникових газів (метан, вуглекислий газ), сірководню в атмосферу з полігону ТПВ;
- отримання енергії з використанням власного відновлюваного джерела;
- забезпечення виконання Україною міжнародних зобов'язань по охороні навколишнього природного середовища, світових екологічних стандартів;
- забезпечення збалансованого і невичерпного природокористування на значній частині території Татарбунарської міської ради;
- виконання вимог Наказу Міністерства з питань житлово-комунального господарства України №435 від 01.12.2010, в плані оснащення полігону системою вилучення та знешкодження біогазу.

Принцип роботи установки дегазації: звалищний газ утворюється при природному розкладанні органічних відходів на звалищах. Він складається з метану та невеликої кількості інших органічних речовин. Системи, що використовують газ звалища, забезпечують збір, обробку та спалювання даного газу для виробництва електроенергії.

Перед використанням газ осушується та іноді очищається від наступних домішок: сірка, галоїди, силосани (кремній). Після обробки газ подається в якості палива в електрогенераторну (когенераційну) установку для виробництва електричної енергії з подальшою передачею у мережу енергосистеми України.

При сгоранні в когенераційної установці в атмосферу викидаються забруднюючі речовини: оксид вуглецю, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO + NO₂]), діоксид вуглецю, азоту (1) оксид [N₂O], метан, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛІОС).

Так, при річному зборі та спалюванні близько 20тис. м3/рік біогазу необхідно встановити 4 енергогенеруючі установки (ЕГУ) типу Jenbacher JMC 320 GS-D.L.

За даними експлуатації аналогічного обладнання, річні валові викиди з.р. складають:

Оксид вуглецю	M = 10,688 т/рік
Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту[NO + NO ₂])	M = 11,816 т/рік
Діоксид вуглецю	M = 1,798 т/рік
Азоту (1) оксид [N ₂ O]	M = 0,4476 т/рік
Метан	M = 0,179 т/рік
Неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС)	M = 0,716 т/рік

При експлуатації аналогічної установки дегазації були виконанні розрахунки розсіювання та акустичні розрахунки. Аналіз результатів розрахунків розсіювання забруднюючих речовин від когенераційної установки показав, що очікувані максимальні концентрації по всім забруднюючим речовинам в атмосферному повітрі на межі нормативної СЗЗ (500 м) полігону ТПВ не перевищать ПДК_{мр}. Виконані акустичні розрахунки показують, що заходи щодо захисту від шуму під час експлуатації об'єкту, забезпечують на межі нормативної СЗЗ дотримання нормативних вимог щодо шумового фактору на межі нормативної СЗЗ (500 м) полігону ТПВ.

Експлуатація установок дегазації зменшит негативний вплив на навколишнє середовище, не призведе до порушення санітарно-гігієнічних нормативів, покращит екологічні умови життя людей, що мешкають на прилеглих територіях. Дане джерело енергії є важливим напрямком світового виробництва електроенергії, що набуває розвитку.

Важливим заходом щодо охорони навколишнього середовища є закриття сміттєзвалищ сміттєзвалищ в населених пунктах с.Струмок та с.Баштанівка.

Рекультивация цих сміттєзвалищ буде мати довгострокові позитивні наслідки на ґрунт, атмосферне повітря, соціальне середовище.

Таким чином, реалізація заходів, передбачених схемою санітарного очищення буде мати позитивний вплив на навколишнє середовище та здоров'я населення. Водночас, було виявлено ряд ризиків та потенційних негативних наслідків, пов'язаних з основними рішеннями щодо планування, прийнятими в схемі санітарного очищення, котрі можуть бути мінімізовані на стадії робочого проектування та розробки матеріалів ОВД конкретних об'єктів.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Охорона атмосферного повітря як життєво важливого компоненту НПС

Фактор забруднення повітря знаходиться у постійному динамічному стані і залежить від багатьох складових. З метою охорони навколишнього середовища при реалізації Схеми санітарного очищення повинні враховуватись слідуючи принципи та заходи з охорони ґрунтів, водного та повітряного басейну, існуючої рослинності та тваринного світу:

✓ Дотримання нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря - гранично допустимих рівнів акустичного, електромагнітного, іонізуючого, інших видів впливу біологічних та фізичних факторів середовища та дотримання нормативів якості атмосферного повітря з метою уникнення, зменшення чи запобігання негативним наслідкам погіршення якості повітряного середовища відповідно до ЗУ «Про охорону атмосферного повітря», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища», Постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 299 «Про розроблення та затвердження нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря» та інших нормативно-правових актів.

✓ Суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та діяльність яких буде пов'язана з реалізацією Схеми санітарного очищення населених міст Татарбунарської міської ради зобов'язані:

- отримати дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;
- своєчасно і в повному обсязі сплачувати екологічний податок;
- вживати заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;
- забезпечувати безперебійну ефективну роботу та підтримання у справному стані споруд, устаткування та апаратури для очищення викидів і зменшення рівнів впливу фізичних та біологічних факторів;
- здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, і рівнями фізичного впливу та вести їх постійний облік;
- заздалегідь розробляти спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і вживати заходів для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря;
- забезпечувати здійснення інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин стаціонарних і пересувних джерел та ефективності роботи газоочисних установок;
- використовувати метрологічно атестовані методики виконання вимірювань і повірені

засоби вимірювальної техніки для визначення параметрів газопилового потоку і концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та викидах стаціонарних і пересувних джерел;

- здійснювати контроль за проектуванням, будівництвом і експлуатацією споруд, устаткування та апаратури для очищення газопилового потоку від забруднюючих речовин і зниження впливу фізичних та біологічних факторів, оснащення їх засобами вимірювальної техніки, необхідними для постійного контролю за ефективністю очищення, дотриманням

- нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів та інших вимог законодавства в галузі охорони атмосферного повітря.

- проведення робіт з інвентаризації джерел забруднення навколишнього природного середовища.

- ✓ Дотримання заборони на будівництво та введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств та інших об'єктів, які не відповідають встановленим законодавством вимогам про охорону атмосферного повітря.

- ✓ Встановлення та подальше дотримання санітарно-захисних зон всіх виробничих, сільськогосподарських, комунальних і транспортно-складських об'єктів (у т. ч. доріг), приміщень та ділянок (згідно з ДСП 173 - 96) з метою забезпечення оптимальних умов життєдіяльності людини в районах житлової забудови, масового відпочинку і оздоровлення населення, особливу увагу звертаючи на озеленення спеціального призначення;

- ✓ Вирішення основних проблем, пов'язаних з екологічно безпечним збором, зберіганням, утилізацією, переробкою усіх видів відходів для запобігання утворенню токсичного звалищного газу виконуючи вимоги ЗУ «Про відходи», Національного плану управління відходами до 2030 року, Регіонального плану управління відходами в Одеській області до 2030 року .

Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів

- ✓ Будівництво, розширення та реконструкція споруд, придбання та встановлення установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових, сільськогосподарських і промислових відходів виробництва, відходів розчищення зелених насаджень.

- ✓ Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених для використання хімічних засобів захисту рослин.

Охорона поверхневих та підземних вод

- ✓ Провести заходи з охорони підземних вод і ліквідації джерел їх забруднення;

- ✓ Дотримати встановлених розмірів санітарно -захисних зон від каналізаційних очисних

споруд, прописаних в додатку 3 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій».

- ✓ Розчищити чаши водойм від заростання та замулення, створення водоохоронних насаджень, регулювання водойм та водотоків із передбаченням благоустрою прибережних територій (в межах санітарно - захисних смуг).

- ✓ Рекомендується проведення заходів з ліквідації зон поширення заболоченості. Одним з чинників щодо обґрунтування необхідності даного заходу є протималярійна безпека.

- ✓ Забезпечення раціонального використання вод (економія води, заборона використання питної води для промислових цілей).

- ✓ Здійснення моніторингу вод, а саме проведення санітарних та лабораторних досліджень проб води.

Охорона ґрунтів та земельних ресурсів

Перелік заходів щодо охорони ґрунтів та земельних ресурсів:

- ✓ Вирішення основних проблем, пов'язаних з екологічно безпечним збором, зберіганням, утилізацією, переробкою відходів для запобігання подальшої міграції поліутантів (створення ефективної системи управління у сфері поводження з відходами - ліквідація наявних стихійних звалищ та санація забруднених ними ділянок, запровадження системи роздільного збирання відходів із подальшою їх переробкою чи відповідною утилізацією, запровадження системи польового компостування відходів зеленого господарства тощо).

- ✓ Заборона підхоронень в межах кладовищ, що вичерпали свій територіальний ресурс та потребують закриття; благоустрій території і дотримання санітарних правил експлуатації діючих та утримання закритих кладовищ.

- ✓ Застосування природоохоронних заходів, направлених на збереження родючого шару ґрунту при освоєнні вільних територій.

Ліквідація зон екологічного ризику, забезпечення санітарно- епідеміологічного благополуччя

- ✓ Налагодження ефективної системи санітарного очищення територій, організація системи ведення постійного моніторингу за станом всіх складових навколишнього природного середовища.

- ✓ Забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення шляхом забезпечення жителів якісною питною водою:

- ✓ Реконструкція, будівництво, забезпечення подальшої модернізації водопровідних систем;

- ✓ Забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя шляхом зменшення санітарно-захисних зон існуючих промислових і комунальних об'єктів з урахуванням заходів по зменшенню впливів, в межі яких потрапляє житлова забудова.

- ✓ Функціональне зонування сільської території з виділенням промислових зон та дотримання нормативних санітарно-захисних зон від нових промислових,

сільськогосподарських, комунальних, інженерних об'єктів.

***Збереження біологічного різноманіття, охорона ландшафтів,
розвиток екологічної мережі***

✓ Забезпечити максимальне збереження існуючих ландшафтів природних екосистем при освоєнні вільних від забудови територій.

✓ При створенні озелених територій різного функціонального призначення, враховувати необхідність та можливість створення біологічного різноманіття видів, рослинних угруповань, тваринних комплексів, ландшафтів.

**8. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ,
ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ
СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА**

8.1. Реалізація проекту ДДП позитивно вплине на навколишнє природне, соціальне середовище за рахунок формування нової системи управління відходами, що сприятиме підвищенню комфорту життєдіяльності - проживання, праці й відпочинку людей.

Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» - тобто ситуації у випадку не затвердження зазначеного документа державного планування.

Таким чином, без вирішення залишиться низка соціальних, побутових та екологічних проблем населених пунктів Татарбунарської міської ради, зокрема:

- подальший сталий розвиток м.татарбунари та населених пунктів неможливий;
- незадовільний екологічний стан, зв'язаний з відсутністю системи видалення відходів в селах;
- відсутність підприємств та організацій, що здійснюють вивіз відходів в селах.
- невідповідні звалища ТПВ та відсутність роздільного збору відходів.

За даним варіантом подальший сталий розвитку населених пунктів Татарбунарської ради є проблематичним, і, відповідно, розглянута альтернатива 1 веде до погіршення екологічної ситуації, нераціонального використання земельних ресурсів, неефективного управління відходами.

Альтернатива 2: Реалізація рішень Схеми санітарного очищення позитивно вплине на соціальне середовище та розвиток населених пунктів, значно поліпшить санітарно-епідеміологічне становище та умови проживання населення, вирішить низку екологічних проблем, зокрема:

- проведення реконструкції існуючих сміттєзвалищ відповідно ДБН В.2.4.-2005, а також проведення рекультивації місць видалення відходів де це потрібно;
- оновлення матеріально-технічної бази - парку спеціальних транспортних машин та механізмів, засобів, контейнерів, урн та іншого обладнання;

- впровадження системи роздільного збирання відходів;
- будівництво стаціонарної сміттесортувальної станції ТПВ;
- влаштування станції компостування органічних відходів з наступною їх переробкою на добрива чи на біогаз;
- створення районного пункту електронного та електричного обладнання та небезпечних відходів у складі ТПВ з формуванням транспортної партії для передачі на завод-переробник;
- передача вторсировини на спеціалізоване підприємство для переробки вторинної сировини;
- розміщення кремаційної ділянки для трупів домашніх та безпритульних тварин;
- на існуючих сміттєзвалищах використання мобільних станцій сортування ТПВ з розподілом складових на вторинну сировину та органічну складову, яку може згодом компостувати та переробляти на добриво.
- будівництво об'єкту сортування та подрібнення будівельних та ремонтних відходів.

Відповідно до *Альтернативи 2* подальша реалізація рішень ДДП направлена на оздоровлення середовища та формування раціональної системи управління відходами, реконструкції існуючих сміттєзвалищ, розвитку інженерно-транспортної інфраструктури. При цьому реалізація передбачуваних заходів буде сприяти максимальному збереженню домінуючого статусу природного середовища в структурі місцевого управління як основного елементу організації та охороні навколишнього природного середовища.

Співставляючи та порівнюючи обидві вище представлені альтернативи реалізації проекту Схеми сантарного очищення більш доцільно віддати перевагу Альтернативі 2 відповідно до якої всі проектні рішення розробленого ДДП буде втілено в життя згідно з законодавчими нормами природоохоронного характеру та забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення.

8.2. Сценарії розвитку системи управління відходами

При розробці Регіонального плану управління відходами в Одеській області до 2030 року розглядались різні сценарії для створення зон оптимального охоплення щодо управління побутовими відходами.

Критерії визначення зон оптимального охоплення щодо управління побутовими відходами

При визначенні зон оптимального охоплення щодо управління побутовими відходами (далі - кластерів), застосовувались наступні основні критерії:

- охоплення одним кластером населення 150 - 400 тис. мешканців;
- можливість використання в якості регіональних існуючих МВВ, МВВ, що будуються, та спроектованих МВВ;
- наявність ділянок, на яких можливо розміщення МВВ;

- мінімізація транспортних витрат (на підставі аналізу дорожньої мережі).

Додатковим критерієм є урахування поділу області на райони та межі ОТГ.

Натурні обстеження та аналіз вихідних даних дозволяють зробити висновок, що всі діючі в Одеській області МВВ (полігони, звалища) не відповідають вимогам європейського природоохоронного законодавства, фактично є несанкціонованими звалищами та підлягають закриттю та рекультивaciji. В області не спроектовано та не будується жодне МВВ, що відповідає вимогам європейського природоохоронного законодавства.

Визначення кластерів управління побутовими відходами

При розробці РПУВ розглянуто 4 варіанти поділу території Одеської області на кластери щодо управління побутовими відходами.

Сценарій А. Варіант поділу території Одеської області на кластери відповідно до проекту Програми поводження з твердими побутовими відходами в Одеській області на 2018-2022 роки.

Сценарій Б. Кластери відповідають сучасному адміністративно-територіальному поділу Одеської області.

Група Сценаріїв В (Сценарій В1, Сценарій В2).

Інші сценарії поділу території Одеської області на кластери із застосуванням основних критеріїв та методів, визначених у Методичних рекомендаціях з розроблення регіональних планів управління відходами, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів від 12.04.2019р. №142.

Визначення підкластерів в межах кластерів управління побутовими відходами Сценаріїв А, Б, В1, В2

Визначення підкластерів за Сценарієм А

Сценарієм А передбачено утворення 5 кластерів щодо управління побутовими відходами. Назви районів відповідають старим назвам до набрання чинності Постанови Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» (до 19.07.2020р.).

При цьому виділення в межах кластерів окремих підкластерів не передбачалося.

Визначення підкластерів за Сценарієм Б

Сценарієм Б передбачено утворення 7 кластерів щодо управління побутовими відходами, границі яких проходять по межах районів, які вказані в таблиці 3.2. Назви районів відповідають сучасному адміністративно-територіальному поділу Одеської області після набрання чинності Постанови Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» (після 19.07.2020р.). При цьому виділення в межах кластерів окремих підкластерів не передбачалося.

Визначення підкластерів за Сценарієм В1

Сценарієм В1 передбачено утворення 5 кластерів щодо управління побутовими

відходами. Назви районів відповідають сучасному адміністративно- територіальному поділу Одеської області. При цьому передбачається виділення в межах кластерів окремих підкластерів.

Визначення підкластерів за Сценарієм В2

Сценарієм В2 передбачено утворення 6 кластерів щодо управління побутовими відходами. Назви районів відповідають сучасному адміністративно- територіальному поділу Одеської області.

Визначення оптимального сценарію згідно РПУВ

У РПУВ розглянуто 4 варіанти поділу території Одеської області на кластери щодо управління побутовими відходами.

Сценарій А запропонований в проєкті Програми поводження з твердими побутовими відходами в Одеській області на 2018 -2022 роки.

Кластери за Сценарієм Б базуються на сучасному адміністративно - територіальному поділі Одеської області згідно з Постановою Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів», яка набрали чинності з 19.07.2020р.

Кластери за Сценарієм В1 визначені із застосуванням основних критеріїв та методів, наведених у Методичних рекомендаціях з розроблення регіональних планів управління відходами, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів від 12.04.2019р. №142, враховують рівномірність розподілу показників чисельності населення, площ території, кількості утворення побутових відходів.

Кластери за Сценарієм В2 є альтернативним варіантом Сценарію В1. Враховуює рівномірність розподілу показників чисельності населення, площ території, кількості утворення побутових відходів.

Для визначення оптимального сценарію основним критерієм вибору є економічний, тобто мінімальні капітальні та експлуатаційні витрати.

В звіті «Регіональний плані управління відходами Одеської області на період до 2030 року» зроблено висновок, що Сценарій В1 найбільш логічний в частині рівномірності розподілу основних показників. Можливі рішення, що можуть бути прийняті на його основі, враховують логістику збирання та вивезення відходів, а також рівномірність навантаження на регіональні об'єкти, які будуть розміщені у визначених за даним Сценарієм кластерах та підкластерах. Порівняльний аналіз надає перевагу Сценарію В1, який приймається за основу при плануванні системи управління відходами в Одеській області до 2030 року.

Таким чином, Татарбунарська міська рада входить до 1 підкластеру IV кластеру Сценарію В1.

Опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка.

Під час підготовки до розробки СЕО проводилося натурне обстеження населених пунктів, дослідження стану ґрунтів навколо існуючих сміттєзвалищ, визначення прогностичних впливів на навколишнє середовище та здоров'я населення. При складанні звіту про СЕО визначалися джерела утворення відходів, обґрунтовувалися кількісні характеристики відходів на першу та другу чергу реалізації Схеми, проводився аналіз інструментальних та статистичних даних щодо стану здоров'я населення, прогностичних впливів утворення відходів на навколишнє середовище та здоров'я населення.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРІНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Моніторинг довкілля - комплексна науково-інформаційна система регламентованих періодичних безперервних спостережень, оцінки та прогнозу змін стану навколишнього природного середовища з метою виявлення негативних змін і вироблення рекомендацій з їх усунення або послаблення.

У процесі проходження процедури СЕО розроблені пропозиції щодо моніторингу екологічних впливів, пов'язаних із подальшою реалізацією рішень схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради.

Мета проведення моніторингу вперш за все виявляти зміни, які мають місце в процесі впровадження схеми санітарного очищення, зокрема негативні зміни та потенційно небезпечні сигнали. У ході моніторингу доцільно використовувати комплексний захід спостереження за змінами стану довкілля, включаючи візуальне спостереження, у т.ч. з використанням фотофіксації, аналіз статистичної інформації, забір проб та лабораторні дослідження.

Моніторинг може бути використаний для порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію схеми санітарного очищення; перевірки того, що схема виконується відповідно до затвердженого документу.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих в схемі санітарного очищення індикаторів включає еколого-економічні та екологічні індикатори:

**Індикатори моніторингу, що обрано для спостереження за здійсненням заходів
Схеми санітарного очищення населених пунктів татарбунарської міської ради.**

Таблиця 9.1

Індикатор (показник) моніторингу	Назва заходу, передбаченого схемою санітарного очищення	Суб'єкт узагаль- нення інформації	Метод контролю, періодичність контролю,
-------------------------------------	---	--	--

Кількість населених пунктів, де здійснюється централізований збір ТПВ	Охоплення населення послугами зі збирання побутових відходів	Татарбунарська міська рада	Статистичний метод, річний звіт
Кількість зібраних побутових відходів	Охоплення населення послугами зі збирання побутових відходів	Татарбунарська міська рада	Статистичний метод, річний звіт
Кількість спеціально обладнаних транспортних засобів для вивезення побутових відходів	Предбання спецавтотранспорту	Татарбунарська міська рада	Статистичний метод, річний звіт
Кількість контейнерів для збирання ТПВ - для ТПВ, роздільного збирання, ВГВ, РВ	Створення системи збирання відходів	Татарбунарська міська рада	Статистичний метод, річний звіт
Кількість станції компостування рослинних відходів	Створення станції компостування	Татарбунарська міська рада	Статистичний метод, річний звіт
Кількість створених сміттесортувальних ліній	Створення стаціонарних та мобільних сміттесортувальних ліній	Татарбунарська міська рада	Статистичний метод, річний звіт
Кількість полігонів ТПВ, що пройшли реконструкцію відповідно до ДБН В. 2.4.-2005	Програма реконструкції чи рекультивації полігонів	Татарбунарська міська рада	Статистичний метод, річний звіт
Кількість розроблених проєктів рекультивації місць видалення відходів	Програма реконструкції чи рекультивації полігонів	Татарбунарська міська рада	Статистичний метод, річний звіт
Кількість місць видалення ТПВ (сміттєзвалищ), на яких впроваджена система збурення біогазу з використанням для виробництва електричної енергії	Видобуток біогазу з його використанням для виробництва електроенергії	Татарбунарська міська рада	Статистичний метод, річний звіт
Кількість та потужність установок по виробництву біогазу з відходів рослинного походження для виробництва електричної енергії	Видобуток біогазу з його використанням для виробництва електроенергії	Татарбунарська міська рада	Статистичний метод, річний звіт
Кількість спалювальних установок відходів тваринного походження	Розташування установок для спалювання відходів тваринного походження	Татарбунарська міська рада	Статистичний метод, річний звіт
Кількість оновлених паспортів MBV	Перегляд і оновлення даних паспортів MBV	Татарбунарська міська рада	Інструментальний метод, постійно
Кількість проведених конференцій, тренінгів і семінарів, щодо відповідального поводження з відходами для адміністрацій ОТГ, населення.	Підвищення обізнаності щодо відповідального поводження з відходами	Татарбунарська міська рада	Інформаційний метод, постійно
Кількість агітаційних кампаній, зокрема що включають пропаганду в ЗМІ, у межах інформування громадськості щодо відповідального поводження з відходами	Підвищення обізнаності щодо відповідального поводження з відходами	Татарбунарська міська рада	Інформаційний метод, постійно

**Ключові показники моніторингу наслідків виконання ДДП
для довкілля, у тому числі для здоров'я населення**

Таблиця 9.2

Показник моніторингу	Критерій контролю	Метод контролю	Періодичність контролю
Водне середовище			
Якість питної води	Відповідність води санітарним нормам	Лабораторні випробування	Періодично
Якість виробничих стічних вод, що поступають на споруди біологічного очищення	Дотримання ГДК вмісту з.р. у стічних водах, що приймаються у комунальні системи очищення каналізації населених пунктів	Лабораторні випробування	Періодично
Ефективність очищення госппобутових стоків	Дотримання нормативів ГДС	Лабораторні вимірювання	Періодично, не менш як 1 раз на квартал
Ефективність очищення дощового стоку	Дотримання нормативів ГДС	Лабораторні вимірювання	Періодично, не менш як 1 раз на квартал
Стан ґрунтів			
Стан ґрунтів	Рівень забруднення мінеральними добривами	Статистичне спостереження	Раз на рік
Деградація ґрунтів	Площа деградованих ґрунтів	Візуальний нагляд	Періодично
Атмосферне повітря			
Відповідність стану повітря нормам та контроль ГДК _{мр} забруднюючих речовин	Дотримання ГДК _{мр} з.р. у житловій забудові та на межі нормативної СЗЗ підприємств	Контрольні виміри	Раз на рік чи згідно Дозволам на викиди
Акустичне забруднення	Дотримання допустимих рівнів шуму (Дб)	Контрольні виміри	Раз на рік
Поводження з відходами			
Впровадження роздільного збирання відходів	Виконання регіональних програм	Візуальний нагляд	Періодично
Стан господарчих майданчиків та наповнюваність контейнерів для збирання відходів	Достатність контейнерів для збору відходів	Візуальний нагляд	Періодично
Забруднення території	Наявність несанкціонованих сміттєзвалищ	Візуальний нагляд	Періодично
Прийом відходів на полігон	Дотримання вимог прийому відходів	Візуальний нагляд	Постійно
Виконання заходів Схеми санітарного очищення	Дотримання плану виконання Схеми	Організаційний контроль	Постійно
Стан здоров'я населення			
Захворюваність	Захворюваність по видам захворювань	Статистичне спостереження	Раз на рік

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Зважаючи на географічне положення Татарбунарського району транскордонні наслідки реалізації проектних рішень Схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради для довкілля, у тому числі здоров'я населення, не очікуються.

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ.

Метою СЕО Схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Розробка схеми раціональної організації санітарного очищення може бути здійснено тільки на основі синтезу інформації про природні властивості природно-територіального комплексу та особливості його господарського використання. Особливості клімату, рельєфу та наслідки господарської діяльності обумовлюють можливі ризики щодо проявів несприятливих природних явищ та спричиняють розвиток екзогенних геологічних процесів. Природно-кліматичні умови населених пунктів Татарбунарської міської ради обумовлюють більш тривалий період споживання харчових продуктів та більший вміст біорозпадної фракції у складі ТПВ. Високі температури повітря в теплий період року призводять до необхідності щоденного збирання ТПВ та вживання технічних рішень щодо уповільнення розкладання біорозпадних відходів під час зберігання у контейнерах та транспортування в сміттєвозах.

До основних проблем санітарного очищення території відносяться:

- відсутня цілісна система поводження з побутовими відходами (контролю за утворенням, перевезенням, розміщенням та утилізацією);
- слабкий розвиток індустріальних методів переробки твердих побутових відходів;
- накопичення відходів на території, низький рівень їх утилізації;
- відсутні системи роздільного збору побутових відходів;
- недостатня потужність сміттєзвалищ та сучасних полігонів захоронення твердих побутових відходів;
- більшість сміттєзвалищ та полігонів для захоронення твердих побутових відходів не відповідають існуючим санітарним та екологічним вимогам;
- збір відходів здійснюється по застарілій технології, в основному використовується застаріле, зношене устаткування й транспортні засоби;
- велика кількість стихійно виниклих смітників.

Схема санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради спрямована на створення відповідної інфраструктури та визначає завдання, які покликані створити комплексну систему поводження з відходами відповідно до державних будівельних і санітарних норм, тому результатом її впровадження можна очікувати покращення стану навколишнього природного середовища та здоров'я населення, що призведе до створення більш сприятливих умов для життєдіяльності людини, у т.ч. на територіях з природоохоронним статусом.

Схемою передбачається створення у Татарбунарської міської ради комплексної системи поводження з побутовими відходами, яка буде включати їх роздільне збирання та вивезення, сортування, компостування та передача на перероблення розділених компонентів ТПВ, а також захоронення на полігоні лише неперероблюваного залишку.

Для створення ефективної системи управління відходами передбачається:

На **першій черзі** реалізації Схеми до 2028р.:

- оновлення матеріально-технічної бази - парку спеціальних транспортних машин та механізмів, засобів, контейнерів, урн та іншого обладнання;
- проведення реконструкції існуючих сміттєзвалищ відповідно ДБН В.2.4.-2005;
- закриття сміттєзвалищ в с.Струмок та в с.Баштанівка, проведення рекультивації місць видалення відходів.
- на території полігону м.Татарбунари:
 - впровадження системи роздільного збирання відходів;
 - розроблення проектів реконструкції сміттєзвалищ відповідно до ДБН В.2.4.-5
 - будівництво стаціонарної сміттєсортувальної станції ТПВ;
 - влаштування станції компостування органічних відходів з наступною їх переробкою на добрива;
 - влаштування установок по виробництву біогазу з відходів рослинного походження для виробництва електричної енергії;
 - впровадження системи збурення біогазу з використанням його для виробництва електричної енергії;
 - створення районного пункту електронного та електричного обладнання та небезпечних відходів у складі ТПВ з формуванням транспортної партії для передачі на завод-переробник;
 - передача вторсировини на спецпідприємство для переробки вторинної сировини;
 - розміщення кремаційної ділянки установок відходів тваринного походження (для трупів домашніх та безпритульних тварин);
 - будівництво об'єкту сортування та подрібнення будівельних та ремонтних відходів;

- в населених пунктах пропонується:

- влаштування пунктів збирання вторинної сировини;
- на існуючих сміттєзвалищах використання **мобільних** станцій сортування ТПВ з розподілом складових на вторинну сировину та органічну складову, яку може згодом компостувати та переробляти на добриво.

На **другої черзі** реалізації Схеми до 2043р.:

- подальший розвиток роздільного збирання відходів;
- сортування роздільно зібраної вторинної сировини на сортувальній лінії;
- будівництво спеціалізованого підприємства, розташованого на полігоні ТПВ у м.Татарбунари для перероблення роздільно зібраної або відсортованої на лінії сортування вторинної сировини;
- створення на базі Татарбунарського полігону ТПВ сучасного міжрайонного полігону твердих побутових відходів у межах кластерів, виділених після адміністративної реформи згідно Регіонального плану управління відходами Одеської області до 2030р. (**1 підкластер IV кластеру Сценарій В1**);

Таким чином, реалізація заходів Схеми зменшить обсяги захоронення ТПВ на полігоні- скоротить обсяги відходів, які вивозяться на полігони для захоронення: на 1-у чергу Схеми – на 65 %; на 2-у чергу Схеми – на 80%

Виконання заходів Схеми не загрожує територіям з природоохоронним статусом, які є найбільш чутливими елементами територіальних екосистем, заходи сприятимуть вирішенню окремих проблем з відходами на природоохоронних територіях.

Заходи Схеми не суперечать міжнародним угодам, державним програмам та планам, а навпаки спрямовані на їх безумовне дотримання та виконання.

Моніторинг екологічних індикаторів ефективності впровадження схеми санітарного очищення є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме схема санітарного очищення.

Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних за визначеними індикаторами та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку в майбутньому.

12. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про відходи»
2. Закон України «Про охорону навколишнього середовища»
3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
4. Закон України «Про місцеві державні адміністрації»
5. Закон України «Про житлово-комунальні послуги»
6. Закон України «Про пестициди і агрохімікати»
7. Закон України «Про упаковку та відходи упаковки»
8. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності»
9. Закон України «Про хімічні джерела струму»
10. Закон України «Про автомобільний транспорт»
11. Закон України «Про утилізацію транспортних засобів»
12. Закон України «Про співробітництво територіальних громад»
13. Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017р. №820-р
14. Національний план управління відходами до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019р. №117-р
15. Директива 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19 листопада 2008 року про відходи та скасування деяких Директив
16. Директива Ради 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року про захоронення відходів
17. Директива 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 березня 2006 року про управління відходами видобувних підприємств, та якою вносяться зміни до Директиви 2004/35/ЄС
18. Директива 2010/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 листопада 2010 року про промислові викиди (інтегроване запобігання та контроль забруднення)
19. Директива Європейського Парламенту і Ради 2012/18/ЄС від 4 липня 2012 року про контроль загроз виникнення значних аварій, пов'язаних із використанням небезпечних речовин, та про внесення змін і подальше скасування Директиви Ради 96/82/ЄС
20. Директива 2011/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 року про оцінку впливу деяких державних і приватних проектів на навколишнє середовище
21. Директива 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 року про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище
22. Директива 94/62/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 грудня 1994 року про упаковку та відходи упаковки
23. Директива 2012/19/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року про відходи електричного та електронного обладнання (ВЕЕО)
24. Директива 2006/66/00 Європейського Парламенту та Ради від 6 вересня 2006 року про батареї та акумулятори та відходи батарейок та акумуляторів та скасування Директиви 91/157/ЄС
25. Стокгольмська конвенція про стійкі органічні забруднювачі, ратифікація Законом України від 18.04.2007р.
26. Базельська конвенція про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням, приєднання згідно із Законом України від 01.07.1999р.

27. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікована Законом України від 16.09.2014р. №1678-УП
28. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення реєстру місць видалення відходів» від 03.08.1998р. №1216
29. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів» від 31.08.1998р. №1360
30. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів» від 07.09.1998р. №1388
31. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами» від 25.03.1999 р. №465
32. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням і Жовтого та Зеленого переліків відходів» від 13.07.2000р. №1120
33. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів» від 26.07.2006р. №1010
34. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження технічного регламенту обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні» від 03.12.2008 р. №1057
35. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил надання послуг з вивезення побутових відходів» від 10.12.2008 р. №1070
36. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення щорічної акції «За чисте довкілля» та дня благоустрою територій населених пунктів» від 31.03.2010р. №777-р
37. Регіональний план управління відходами Одеської області на період до 2030 року м.Одеса, 2021р.
38. Регіональна комплексна програма з охорони довкілля Одеської області на 2023 р.;
39. Екологічний паспорт. Одеська область. Одеса, 2017. URL: https://menr.gov.ua/files/docs/eco_passport (дата звернення 27.07.2021 р.).
40. Офіційний сайт Одеської обласної ради [Електронний ресурс]. - URL: <http://oblrada.odessa.gov.ua/>
41. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. - URL: <https://www.rada.gov.ua/>

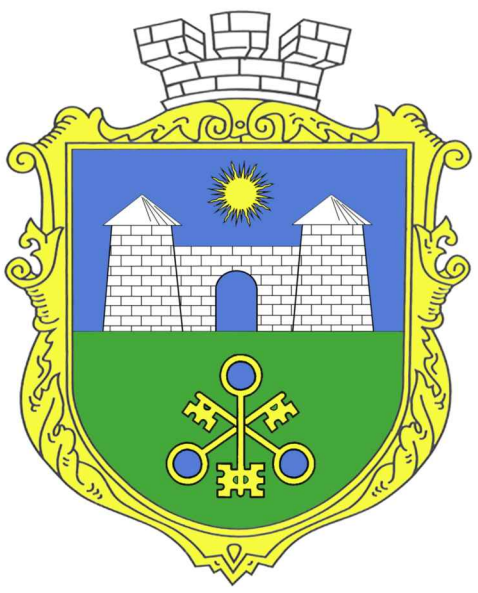
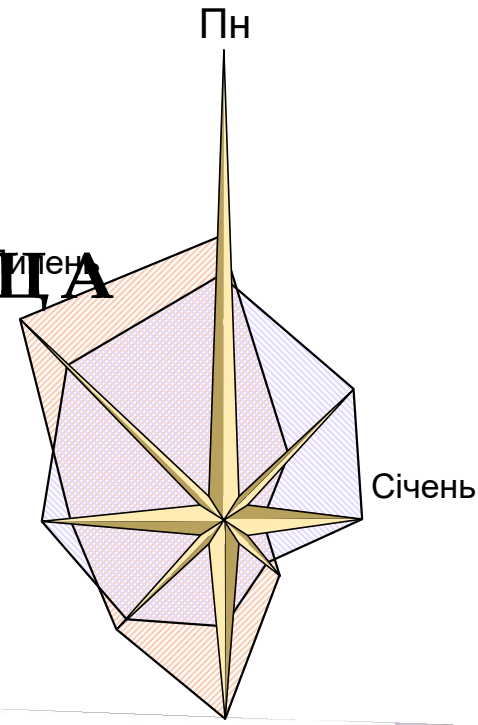

СХЕМА САНІТАРНОГО ОЧИЩЕННЯ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ
ТАТАРБУНАРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

СХЕМА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА
ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ.

ЕЛЕМЕНТИ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ

Елементи всеєвропейської екологічної мережі

M₁ Нижньо-Дунайський природний регіон

M₂ Азово-Чорноморський природний регіон

Елементи національної екологічної мережі

1 Азово-Чорноморський природний коридор

Регіональні екологічні коридори

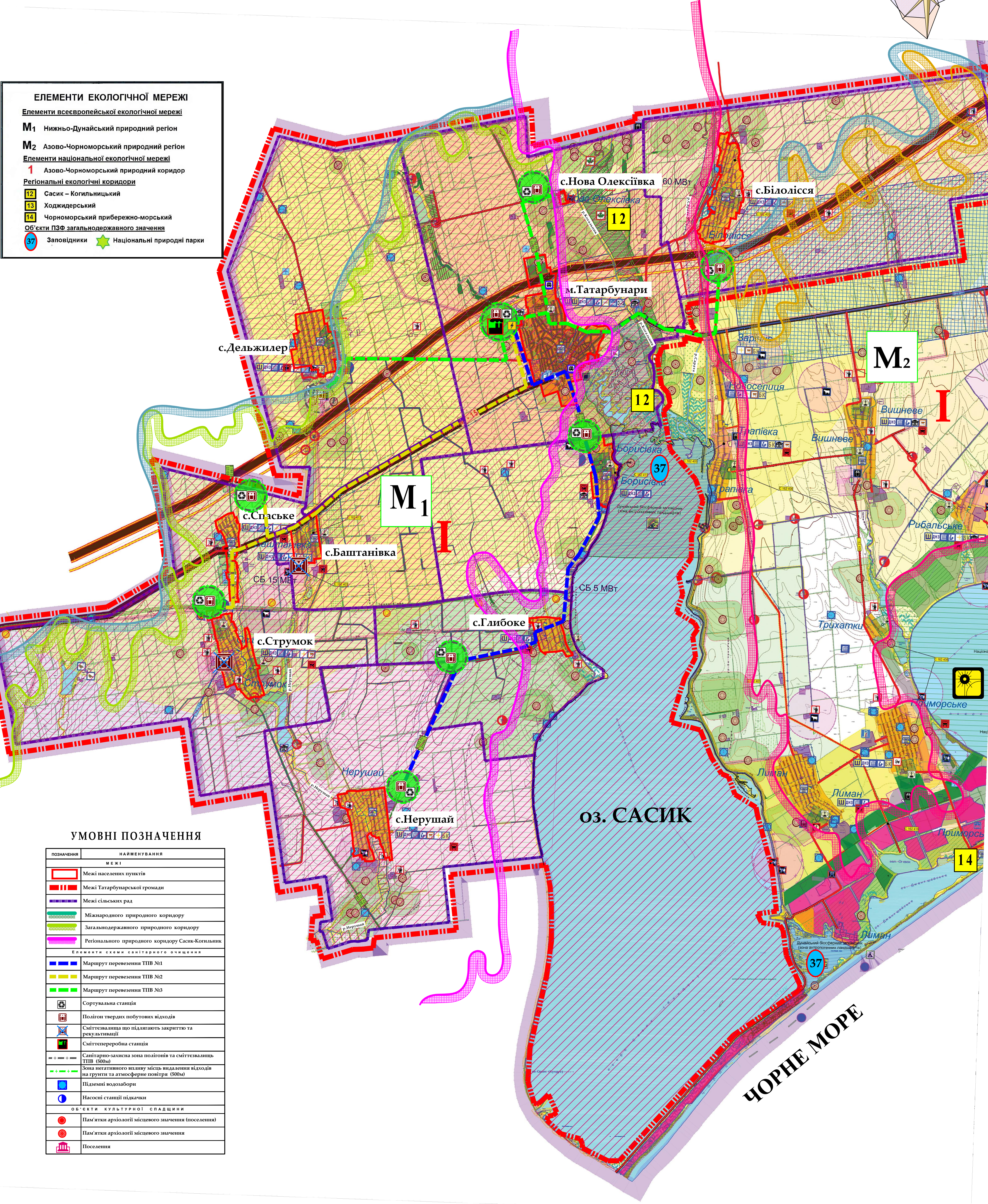
12 Сасик – Когильницький

13 Ходжидерський

14 Чорноморський прибережно-морський

Об'єкти ПЗФ загальнодержавного значення

37 Заповідники Національні природні парки

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

ПОЗНАЧЕННЯ	НАЙМЕНУВАННЯ
МЕЖІ	
	Межі населених пунктів
	Межі Татарбунарської громади
	Межі сільських рад
	Міжнародного природного коридору
	Загальнодержавного природного коридору
	Регіонального природного коридору Сасик-Когильник
Елементи схеми санітарного очищення	
	Маршрут перевезення ТПВ №1
	Маршрут перевезення ТПВ №2
	Маршрут перевезення ТПВ №3
	Сортувальна станція
	Полігон твердих побутових відходів
	Сміттєзвалища що піддаються закриттю та рекультивації
	Сміттєпереробна станція
	Санітарно-захисна зона полігонів та сміттєзвалищ ТПВ (500м)
	Зона негативного впливу місць видалення відходів на ґрунти та атмосферне повітря (500м)
	Підземні водозабори
	Насосні станції підкачки
Об'єкти культурної спадщини	
	Пам'ятки архіології місцевого значення (поселення)
	Пам'ятки архіології місцевого значення
	Поселення

ЗАЯВА

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки планованої діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

1. Інформація про замовника:

Татарбунарська міська рада Білгород-Дністровського району Одеської області
Адреса: вулиця Лесі Українки, будинок 18, місто Татарбунари, Білгород-Дністровський район, 68100, Одеська область, телефон: 098-02-66-054, e-mail: tat-vzv2020@ukr.net та на офіційному веб-сайті: <http://tatarbunary.od.ua/>
Код ЄДРПОУ: 37197846.

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Матеріали «Схема санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради Білгород-Дністровського району Одеської області: с. Баштанівка, с. Білолісся, с. Борисівка, с. Глибоке, с. Дельжилер, с. Нова Олексіївка, с. Нерушай, с. Струмок, с. Спаське, м. Татарбунари» розроблена на підставі:

- Рішення виконавчого комітету Татарбунарської міської ради від 29.06.2022 року №105 «Про замовлення послуг на розроблення схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради, Білгород-Дністровського району, Одеської області: с.Баштанівка, с.Білолісся, с.Борисівка, с.Глибоке, с.Дельжилер, с.Нова Олександрівка, с.Нерушай, с.Струмок, с.Спаське, м.Татарбунари»
- Рішення виконавчого комітету Татарбунарської міської ради від 29.06.2022 року № 109 «Про внесення змін і доповнень до рішення Татарбунарської ради від 19.11.2021 року № 610-VIII «Про бюджет Татарбунарської міської ради на 2022 рік»;
- погодженого Технічного завдання на розроблення Схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради, Білгород-Дністровського району, Одеської області: с.Баштанівка, с.Білолісся, с.Борисівка, с.Глибоке, с.Дельжилер, с.Нова Олександрівка, с.Нерушай, с.Струмок, с.Спаське, м.Татарбунари;
- вихідних даних згідно ДБН Б.2.2-6:2013.

Метою схеми санітарного очищення є впровадження системи поводження з відходами, яка забезпечуватиме зменшення обсягів захоронення відходів, впровадження роздільного збирання відходів, безпечне поводження з відходами, в т.ч. небезпечними відходами у складі побутових відходів, максимально можливе використання вторинної сировини в складі відходів, створення системи прибирання території населеного пункту, яка попереджуватиме негативний вплив на довкілля та зменшення небезпеки негативного впливу на здоров'я населення.

Схема матиме зв'язок з документами державного планування в сфері санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради:

- Стратегією розвитку Одеської області на 2021-2027 роки;
- Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року.
- Регіональною комплексною програмою з охорони довкілля Одеської області на 2023 рік

3. Те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі, щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів).

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», до першої та другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля, включено:

- поводження з відходами:
операції у сфері поводження з небезпечними відходами (зберігання, оброблення, перероблення, утилізація, видалення, знешкодження і захоронення);

операції у сфері поводження з побутовими та іншими відходами (оброблення, перероблення, утилізація, видалення, знешкодження і захоронення) обсягом 100 тонн на добу або більше;

- інші види діяльності:

утилізація, видалення, оброблення, знешкодження, захоронення побутових відходів.

Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

4. Ймовірні наслідки.

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

під час проведення СЕО будуть оцінені ймовірні наслідки реалізації Схеми для таких компонентів довкілля: ґрунти, атмосферне повітря, водні ресурси, стан фауни, флори, біорізноманіття, кліматичні фактори, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я.

б) для територій з природоохоронним статусом:

під час проведення СЕО, будуть оцінені ймовірні наслідки реалізації заходів Схеми для території рекреаційних зон та території та об'єктів природно-заповідного фонду.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

відсутні.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено.

Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» - в разі якщо Схеми не буде затверджено, функціонування системи санітарного очищення населених пунктів відбуватиметься без системного покращення із збільшенням утворення і накопичення відходів, збільшенням негативного впливу на довкілля.

Альтернатива 2: Розроблення та затвердження Схеми яка включатиме комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів щодо поводження з побутовими відходами, прибирання об'єктів благоустрою та інших заходів санітарного очищення у відповідність до нормативних вимог щодо санітарного очищення населених пунктів з метою запобігання шкідливому впливу на довкілля та життя і здоров'я людини.

Оцінка ефективності за варіантом «Альтернатива 2» буде відображена у звіті про СЕО.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки.

Основною метою СЕО є визначення, опис та оцінювання наслідків виконання документу державного планування для довкілля. З метою прогнозування наслідків реалізації схеми санітарного очищення застосовуватимуться логічні і формалізовані методи прогнозування.

Із логічних методів застосовуватимуться метод аналогії.

Метод експертних оцінок використовуватиметься при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає статистичному аналізу, шляхом визначення майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Із формалізованих методів застосовуватимуться: статистичний, екстраполяції і моделювання.

Статистичний метод застосовуватиметься при можливості оброблення кількісних показників, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому.

Метод екстраполяції застосовуватиметься при можливості перенесення встановленого характеру розвитку певного процесу в майбутнє і полягає у вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді.

Для здійснення СЕО будуть використовуватись вищевказані методи, зокрема буде здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;

- проведення аналізу слабких та сильних сторін Схеми з точки зору екологічної ситуації;
- проведення оцінки впливу Схеми на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи з запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, визначені законодавством та нормативно-правовими актами.

Загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища при розміщенні, проектуванні, будівництві, введенні у експлуатацію, експлуатації, консервації споруд та інших об'єктів визначені Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища». Цим законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з дотриманням обов'язкових екологічних вимог, зокрема:

- а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- в) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;
- г) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб.

Заходи, спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на здоров'я населення, визначені Законом України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», зокрема у відповідності до вимог статті 24 щодо відвернення і зменшення шкідливого впливу на здоров'я населення будуть розглядатися відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи щодо попередження утворення та зниження шкідливого впливу.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку.

Стратегічна екологічна оцінка буде виконана в обсягах, за змістом та структурою визначених статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та відповідно до «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 №296 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування».

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання.

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки «Схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради Білгород-Дністровського району Одеської області: с. Баштанівка, с. Білолісся, с. Борисівка, с. Глибоке, с. Дельжилер, с. Нова Олексіївка, с. Нерушай, с. Струмок, с. Спаське, м. Татарбунари» подаються до відділу з питань управління майном, архітектури та земельних відносин Татарбунарської міської ради.

Адреса: вулиця Лесі Українки, будинок 18, місто Татарбунари, Білгород-Дністровський район, 68100, Одеська область, телефон: 098-02-66-054, e-mail: tat-vzv2020@ukr.net та на офіційному веб-сайті: <http://tatarbunary.od.ua/>

Дата початку обговорення – 31.05.2023 р. Кінцевий строк громадського обговорення заяви про обсяги СЕО та прийняття зауважень - 09.06.2023 р.

Начальник відділу з питань управління
майном, архітектури та земельних відносин
Татарбунарської міської ради І.В.Катанов

Оголошення — ТАТАРБУНАРСЬК

Українский (Украина) Справка

← → ↺ 🏠

tatarbunary.od.ua/index.php/ogoloshennya

🔍 Поиск

📧 📁

ГОЛОВНА

ПРО МІСТО

МІСЬКА РАДА

МІСЬКИЙ ГОЛОВА

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

ВИКОНАВЧІ ОРГАНИ МІСЬКОЇ РАДИ (АПАРАТ)

ДЕПУТАТИ

МІСЬКА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

ЦЕНТР НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА

ЕКОНОМІКА

НОРМАТИВНО- ПРАВОВІ АКТИ

СОЦІАЛЬНО -ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК МІСТА

ЖИТЛОВО - КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ

ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ

РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ "Про очищення влади"

ПРОТИДІЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ

Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (CEO)

1. Заява про визначення обсягу CEO «Схеми санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради Білгород-Дністровського району Одеської області: с. Баштанівка, с. Білолісся, с.Борисівка, с. Глибоке, с. Дельжилер, с. Нова Олексіївка, с. Нерушай, с. Струмок, с. Спаське, м. Татарбунари» оприлюднюється шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Татарбунарської міської ради Білгород-Дністровського району Одеської області.

2. Дата початку обговорення 31.05.2023 р., (відповідно до пп.5, 6 ст.10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Кінцевий строк громадського обговорення заяви про обсяги CEO та прийняття зауважень - 24:00 10.06.2023 р.

3. Способи участі громадськості – надання письмових зауважень і пропозицій.

4. Ознайомитися з інформацією та подати зауваження та пропозиції щодо визначення обсягу CEO можна у приміщенні Татарбунарської міської ради Білгород-Дністровського району Одеської області за адресою: вулиця Лесі Українки, будинок 18, місто Татарбунари, Білгород-Дністровський район, 68100,Одеська область, телефон: (04844) 3-23-31, 3-33-55, e-mail: tat-vzv2020@ukr.net та на офіційному веб-сайті: <http://tatarbunary.od.ua/>

Attachments:

ЗАЯВА про визначення обсягу CEO.doc 35 kB

Деталі

Опубліковано: 31 травня 2023

Фотогалерея міста

Мешканцям міста

Оголошення

Графік прийому громадян

Телефонний довідник та місце розташування виконавчих органів (апарату) міської ради

Телефонний довідник та місце розташування підприємств, установ, підрпорядкованих міській раді

77

ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Згідно з постановою № 10/2020
Від 10.04.2020 року
Про затвердження плану заходів з надання інформації про діяльність міської ради та виконавчого органу міської ради
Згідно з постановою № 10/2020
Від 10.04.2020 року
Про затвердження плану заходів з надання інформації про діяльність міської ради та виконавчого органу міської ради

Графік особистого прийому
громадян міським головою

Глуценко
Андрій Петрович

П'ятвер місяця

з 10.00 год. до 11.00 год.

Центр

Маску треба
всім носити, щоб
здоров'я захистити

Бережіть себе та когось!

ДОШКА

ОГОЛОШЕНЬ

Содержание объявлений на доске:

1. **Объявление о приеме на работу**
Исходя из приказа № 10/П от 15.01.2018 г. директора ООО «Специализированная организация» о приеме на работу специалиста по специальности «Экономика», с высшим образованием, имеющим опыт работы в данной сфере, предлагается рассмотреть кандидатуры граждан, желающих занять данную должность. Прием заявок осуществляется до 20.01.2018 г. в 14.00 часов по адресу: г. Москва, ул. Ленина, д. 10, каб. 101. Контактный телефон: (495) 123-4567.

2. **Объявление о предоставлении информации**
В соответствии с требованиями Федерального закона от 02.10.2007 № 136-ФЗ «О защите информации, не составляющей государственной тайны, распространение которой в форме публикации или ее раскрытия может повлечь ущерб безопасности Российской Федерации», сообщается, что информация, содержащаяся в документах, находящихся в открытом доступе, не подлежит разглашению.

3. **Объявление о проведении конкурса**
В целях обеспечения прозрачности и открытости деятельности организации, сообщается о проведении конкурса на право заключения договора на оказание услуг по организации и проведению мероприятий. Конкурс проводится в соответствии с Положением о конкурсе, размещенным на официальном сайте организации. Прием заявок осуществляется до 25.01.2018 г. в 16.00 часов по адресу: г. Москва, ул. Ленина, д. 10, каб. 101. Контактный телефон: (495) 123-4567.

4. **Объявление о предоставлении информации**
В соответствии с требованиями Федерального закона от 02.10.2007 № 136-ФЗ «О защите информации, не составляющей государственной тайны, распространение которой в форме публикации или ее раскрытия может повлечь ущерб безопасности Российской Федерации», сообщается, что информация, содержащаяся в документах, находящихся в открытом доступе, не подлежит разглашению.

5. **Объявление о предоставлении информации**
В соответствии с требованиями Федерального закона от 02.10.2007 № 136-ФЗ «О защите информации, не составляющей государственной тайны, распространение которой в форме публикации или ее раскрытия может повлечь ущерб безопасности Российской Федерации», сообщается, что информация, содержащаяся в документах, находящихся в открытом доступе, не подлежит разглашению.

Содержание объявления на доске:

1. **Объявление о предоставлении информации**
В соответствии с требованиями Федерального закона от 02.10.2007 № 136-ФЗ «О защите информации, не составляющей государственной тайны, распространение которой в форме публикации или ее раскрытия может повлечь ущерб безопасности Российской Федерации», сообщается, что информация, содержащаяся в документах, находящихся в открытом доступе, не подлежит разглашению.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ КУТОЧОК

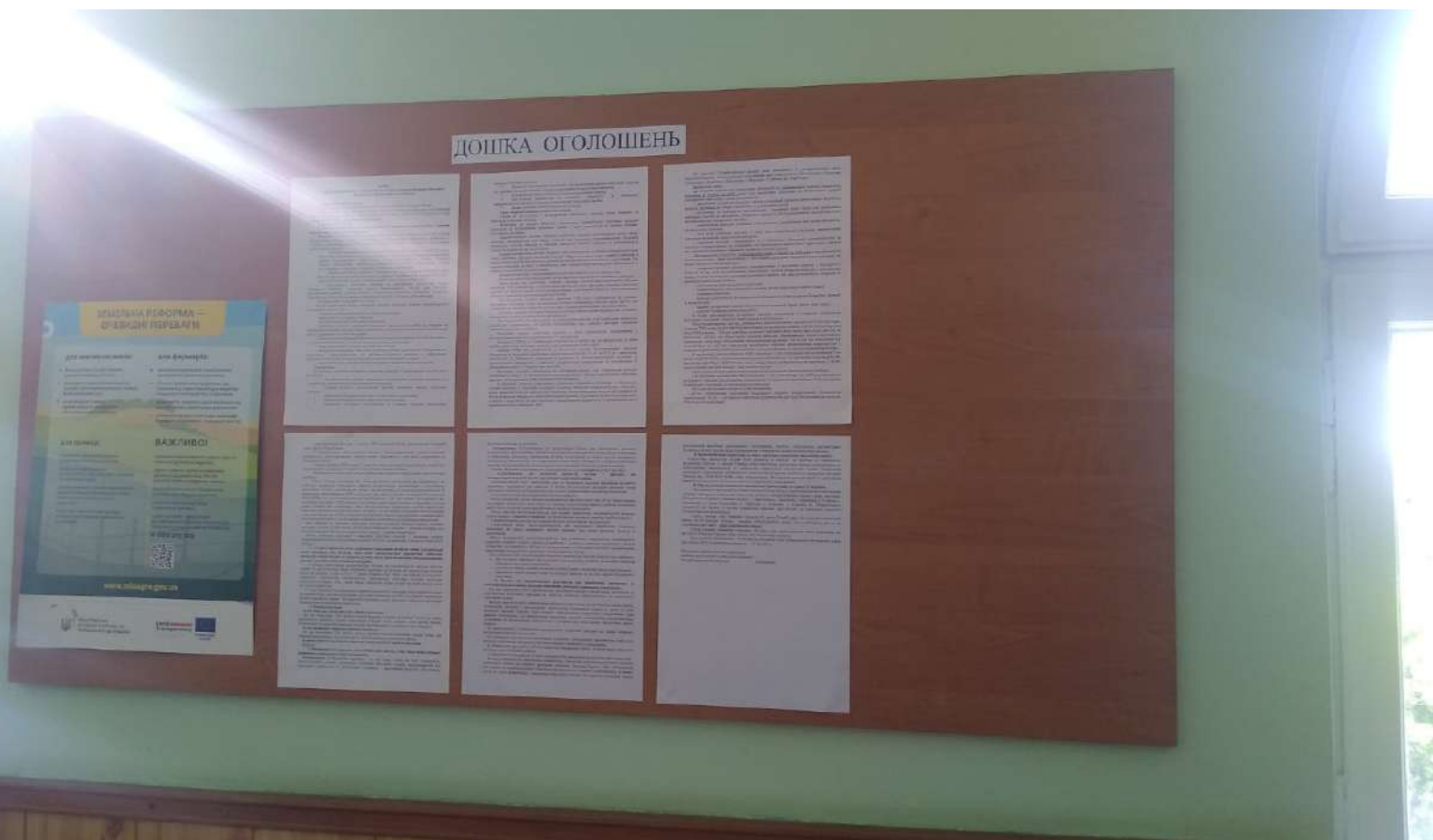
Відомості про діяльність...

Відомості про діяльність...

Відомості про діяльність...

Відомості про діяльність...

Відомості про діяльність...

УКРАЇНА

**ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ**

вул. Канатна, 83, м. Одеса, 65012, тел. (048) 728-35-05

E-mail: ecolog@od.gov.ua веб-сайт: <http://ecology.od.gov.ua/> Код ЄДРПОУ 38721915

№ _____
на № _____ від _____

**Татарбунарська міська рада
Білгород-Дністровського району
Одеської області**
tat-vzv2020@ukr.net

Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (далі – Департамент) на виконання вимог частин 2 та 6 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» розглянув Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 31.05.2023 (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки № 31-05-433-23 та № 31-05-440-23) до документа державного планування «Схема санітарного очищення населених пунктів Татарбунарської міської ради Білгород-Дністровського району Одеської області: с. Баштанівка, с. Білолісся, с. Бориївка, с. Глибоке, с. Дельжилер, с. Нова Олексіївка, с. Нерубайське, с. Струмок, с. Спаське, м. Татарбунари» та, в межах компетенції, надає наступні пропозиції, які необхідно врахувати при складанні звіту про стратегічну екологічну оцінку.

Вимоги до структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку, визначені частиною 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» є обов'язковими.

Розроблення схеми санітарного очищення здійснюється відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», до наказу Мінрегіону України від 23.03.2017 №57 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів», склад та зміст визначається ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту» та з урахуванням вимог:

- Державних санітарних норм та правилах утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 2011 року № 145, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 05 квітня 2011 року за № 457/19195;

СЕД АСКОД Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації
ДОКУМЕНТ № 1155/06/05-09/2-23/1926 від 05.06.2023
Сертифікат [248197DDFAB977E504000000B9D4D400CC5FA103](#)
Підписувач **БУЛАНОВИЧ ПАВЛО ГЕОРГІЙОВИЧ**
Дійсний з [16.09.2022 16:33:15](#) по [16.09.2023 23:59:59](#)

- санітарно-технічних та господарських заходів щодо поводження з побутовими відходами з врахуванням «Регіонального плану управління відходами в Одеській області до 2030 року», та прибирання об'єктів благоустрою та інших заходів санітарного очищення у відповідність до нормативних вимог щодо санітарного очищення населених пунктів з метою запобігання шкідливому впливу на довкілля та життя і здоров'я людини;

- Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- Закону України «Про відходи»;
- Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;
- Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»;
- Закону України «Про природно-заповідний фонд України»;
- Земельного, Водного та Лісового кодексів України;
- Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закону України «Про рослинний світ»;
- Закону України «Про тваринний світ»;
- ДБН В.2.4-2-2005 Полігони твердих побутових відходів. Основні положення проектування;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»;
- включення до звіту про стратегічну екологічну оцінку інформації про розглянуті виправдані альтернативи та обґрунтування їх вибору, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено (вимоги статей 10, 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Директор

Павло БУЛАНОВИЧ

Надія Бреус (048) 728-35-05

7. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 № 145 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць»;
8. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.12.2013 № 1114 «Про затвердження Гігієнічних вимог до дієтичних добавок»;
9. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 18.05.2018 № 952 «Про затвердження Змін до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів»;
10. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 24.12.2019 № 2675 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 року № 400»;
11. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 10.08.2021 № 1715 «Про затвердження Змін до Гігієнічних регламентів хімічних речовин у повітрі робочої зони».

В.о. директора Департаменту

Марія ГРУШКА

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ
КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ТАТАРБУНАРСЬКА БАГАТОПРОФІЛЬНА ЛІКАРНЯ»
ТАТАРБУНАРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

вулиця Романа Гульченка, 16, місто Татарбунари, Білгород-Дністровського району,
Одеської області, 68100, тел / факс 04844-3-13-60, e-mail: rajzdrav@ukr.net, код ЄДРПОУ 01998911

21.06.2023 № 710
на № 250 від 16.06.2023р.

Начальнику відділу
з питань управління майном,
архітектури та земельних відносин
Татарбунарської міської ради
Ігорю КАТАНОВУ

На Ваш лист від 16.06.2023р. № 250 Комунальне некомерційне підприємство «Татарбунарська багатoproфільна лікарня» Татарбунарської міської ради надає інформацію щодо статистики захворюваності населення за останні три роки 2020-2022 роки за формами захворювання, які пов'язані із забрудненням навколишнього природного середовища.

КНП «Татарбунарська багатoproфільна лікарня» є закладом вторинного рівня із надання планової та невідкладної кваліфікованої стаціонарної та амбулаторної допомоги населенню. Лікарня на даний час розрахована на 150 ліжок.

КНП «Татарбунарська БЛ» - багатoproфільний лікарняний заклад, що надає медичну допомогу населенню громад (Татарбунарської, Лиманської, Тузлівської та Дивізійської громад). Фактично обслуговує біля 38235 тис. населення та забезпечує базові напрями стаціонарної медичної допомоги відповідно до переліку, визначеного Кабінетом Міністрів України.

Лікарня розташована в радіусі 56 км до самих віддалених населених пунктів регіону.

В підприємстві працює 204 фахівців, а саме:

- лікарів	- 41
- середнього медичного персоналу	- 76
- молодшого медичного персоналу	- 45
- інші спеціалісти з не медичною освітою	- 2
- інший персонал	- 39

В лікарні (в стаціонарних відділеннях) проходять лікування більше 4334 пацієнтів на рік та обслуговуються вузькими спеціалістами в поліклініці 39942 пацієнтів на рік.

На даний час у відділеннях 303 існує централізована система подачі кисню, на заміну кисневої станції (на 40 балонів) встановлена власна киснева станція, потужністю 500 літрів в хвилину.

В лікарні функціонують слідуюча відділення:

- поліклінічно-консультативно-діагностичне відділення;
- терапевтичне відділення з неврологічними ліжками;
- інфекційне відділення;
- акушерсько-гінекологічне відділення;
- педіатричне відділення;
- хірургічне відділення з травматологічними та отоларингологічними ліжками;
- відділення анестезіології з ліжками інтенсивної терапії.

Згідно статистики щорічно в поліклінічно-консультативно-діагностичному відділенні проходить лікування та обстеження близько 60 тис. осіб.

У стаціонарних відділеннях на протязі 2020 року було проліковано 3418 хворих, у 2021р. – 3735 хворих, у 2022 році – 3591 хворих.

За формами захворювань переважають хвороби системи кровообігу.

На другому місці захворювання органів дихання, з них пневмонії займають близько 50% всіх захворювань органів дихання.

Захворюваність	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Органи дихання	1027	1741	579
Онкозахворювання	62	53	96
Ендокринні	73	67	133
Нервова система	73	76	126
Хвороби системи кровообігу	784	1160	1140
Інфаркт міокарда	14	27	23
Інсульт	51	69	49
Сечостатева система	129	114	145
Органи травлення	230	312	391
Кістково-м'язова система	160	143	210
Вроджені вади	12	9	18

З огляду на кількість пролікованих хворих на протязі трьох останніх років високим показником являється захворюваність органів дихання, зв'язані з поширенням коронавірусної інфекції (2020-2021 рік).

Хвороби системи кровообігу та хвороби нервової системи за останні два роки зросли у зв'язку зі стресовою ситуацією з початку великомасштабного вторгнення на території України російських військ.

Хвороби органів травлення, які зростають з кожним роком пов'язані із забрудненням навколишнього природного середовища.

Ріст інфекційних захворювань з року в рік теж зв'язаний з забрудненням навколишнього середовища.

В.о.генерального директора

Вик.Валентина Попадюк
0973091525

Вікторія ЖОСАН

У К Р А Ї Н А
ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ
КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ТАТАРБУНАРСЬКИЙ ЦЕНТР ПЕРВИННОЇ
МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ»
ТАТАРБУНАРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

68100, Україна, Одеська обл., Білгород-Дністровський район, м. Татарбунари, вул. Романа Гульченка, 16,
тел. (04844) 3-23-85, (04844)3-14-99, E-mail: tatarbunaricentr@ukr.net

20.06.2023р. № 184

Начальнику відділу з питань
управління майном, архітектури
та земельних ресурсів
Татарбунарської міської ради
Ігорю Катанову

Шановний пане Ігорю !

У відповідь на Ваш лист № 251 від 16 червня 2023 року надаємо відповідну інформацію.

КНП «Татарбунарський центр первинної медико-санітарної допомоги» Татарбунарської міської ради забезпечує медичною допомогою I рівня населення Татарбунарської ОТГ.

В Центрі у наявності є Статут, який затверджений рішенням міської ради та зареєстрований в управлінні Державної реєстрації, довідка про внесення до Єдиного державного реєстру підприємства, організації України, ліцензії, на право здійснення діяльності відповідно до профілю та завдань.

До складу Татарбунарського Центру 5 амбулаторій загальної практики та 4 фельдшерсько-акушерські пункти на території Татарбунарської ОТГ.

Медичні послуги на первинному рівні медичної допомоги надаються на підставі угод укладених між лікарями Центру та пацієнтами. Кількість задекларованих пацієнтів жителів Татарбунарської ОТГ 15899.

В центрі працюють 14 лікарів ЗПСЛ. Всі амбулаторії Татарбунарської ОТГ укомплектовані лікарськими кадрами. В села де відсутні лікарі організовано регулярний виїзд лікарів по затвердженому графіку. Середніх медичних працівників в центрі 32, укомплектованість складає 95,7%.

Показники захворюваності на 100 тис. задекларованого населення

Населений пункт	Новоутворення	Хвороби ендокринної системи	Хвороби крові та кровообігу	Хвороби органів дихання	Хвороби органів травлення	Хвороби сечостатевої системи	Хвороби очей	Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	Хвороби кістково-м'язової системи	Вроджені аномалії	Хвороби нервової системи	Хвороби системи кровообігу	Рік
Татарбунари	0,81	6,0	0,29	12,7	5,3	2,7	2,0	2,5	2,8	0,2	0,77	22,1	2020
	0,83	2,9	0,2	11,7	3,8	15,3	1,13	1,5	1,5	0,2	0,6	20,6	2021
	1,3	3,3	0,5	7,9	4,6	2,2	1,3	1,14	1,9	0,1	0,43	26,2	2022
Дельжилер	3,1	0,27	0,19	20,5	10,0	4,4	0,6	5,0	9,0	0,19	3,2	54,2	2020
	1,9	2,9	0,26	19,9	10,4	4,4	0,6	14,5	4,1	0,24	4,0	57,5	2021
	1,6	2,3	0,24	15,5	10,1	4,7	1,6	4,4	4,8	0,16	3,0	53,5	2022
Нерушай	2,1	4,9	0,12	16,6	14,9	3,8	1,8	2,4	5,0	0,2	2,2	45,1	2020
	2,0	5,3	0,2	16,0	15,8	4,2	1,6	2,6	5,2	0,1	2,4	47,7	2021
	2,6	9,1	0,2	19,2	29,5	9,6	3,8	2,8	2,2	0,1	0,1	88,0	2022
Білолісся	1,2	3,6	0,18	9,2	14,8	6,4	0,2	1,5	8,8	-	4,8	28,6	2020
	2,2	3,8	0,2	15,7	15,6	7,1	0,9	2,6	9,0	0,1	5,2	29,9	2021
	1,3	3,7	0,3	15,9	13,1	6,7	0,9	2,4	8,5	0,1	5,0	29,2	2022
Струмок	1,5	4,1	0,1	15,0	9,8	5,2	1,7	3,1	4,8	-	2,2	51,9	2020
	1,4	3,7	-	23,6	8,2	3,9	3,8	3,3	5,2	-	2,5	43,2	2021
	1,6	3,7	-	38,4	10,9	6,1	4,8	5,8	6,5	0,16	2,9	45,0	2022

З повагою,
Генеральний директор

С.В.Стогній